

สรุปข่าวประจำวัน ที่ 13-19 ธันวาคม 2566

เศรษฐกิจ แจ้ง กรม. อินโดนีเซียซื้อข้าวไทย 2 ล้านตัน ปี 2567

เศรษฐกิจข้าวดี อินโดนีเซียซื้อข้าวไทย 2 ล้านตัน ในปี 2567 เชื่อส่งผลดีต่อราคาข้าวเปลือก วันที่ 19 ธันวาคม 2566 ที่ทำเนียบรัฐบาล นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรีและรมว.คลัง ให้สัมภาษณ์ภายหลังการประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ว่าวันนี้ได้มีการแจ้งให้กับที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ทราบ หลังการเดินทางไปประเทศญี่ปุ่น โดยเฉพาะได้สั่งการให้จัดการในเรื่องของการขายและส่งมอบข้าวให้กับทางประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งได้มีการพูดคุยกัน และวันที่ 18 ธันวาคม ทางอินโดนีเซียมีจดหมายออกมาทันทีว่าต้องการซื้อข้าวจากไทย 2 ล้านตัน ภายในสิ้นปีหน้า ซึ่งถือเป็นข่าวดี

ด้านนายชัย วัชรรงค์ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า นายกรัฐมนตรีได้แจ้งต่อที่ประชุม ครม. ว่าประเทศอินโดนีเซียต้องการซื้อข้าวจากไทยจำนวน 2 ล้านตันภายในสิ้นปีหน้า

เบื้องต้นทางประเทศอินโดนีเซียต้องการซื้อภายในปีนี้ 1 ล้านตัน และปีหน้าอีก 1 ล้านตัน แต่นายกฯ เกรงว่าปีนี้อาจส่งมอบข้าวไม่ทัน ซึ่งทางอินโดนีเซียอาจซื้อในปีหน้าทั้ง 2 ล้านตัน ซึ่งเชื่อว่าจะส่งผลดีต่อราคาข้าวเปลือก ตั้งแต่ข้าวช่วงนาปีเป็นต้นไป

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

เศรษฐกิจ เผยประธานาธิบดีอินโดนีเซีย สั่งซื้อข้าวไทย 2 ล้านตัน

เศรษฐกิจ นายกรัฐมนตรี เผยข้าวดี ประธานาธิบดีอินโดนีเซีย สั่งซื้อข้าวไทย 2 ล้านตัน และสนใจร่วมโครงการแลนด์บริดจ์

วันที่ 17 ธันวาคม 2566 ที่โรงแรมโอกรุระ โตเกียว ประเทศญี่ปุ่น นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เปิดเผยถึงการร่วมประชุมสุดยอดอาเซียน-ญี่ปุ่น สมัยพิเศษว่า ระหว่างการประชุมได้หารือพูดคุยส่วนตัวกับผู้นำประเทศในอาเซียน อาทิ ประเทศกัมพูชา ประเทศเวียดนาม และประเทศอินโดนีเซีย สำหรับการพูดคุยกับ นายฮุน มาเนต นายกรัฐมนตรีกัมพูชา ที่มีความสนิทสนมกัน และพบเจอกันในหลายวงประชุมแล้ว ก็ได้หารือกันหลายเรื่อง

ไม่ว่าจะเป็นการสร้างสถานกงสุลที่กรุงเสียมเรียบ ซึ่งเป็นเมืองที่มีสถานที่ท่องเที่ยวชื่อดังคือนครวัด และมีนักท่องเที่ยวเยอะ โดยทางนายฮุน ยืนยันจะสนับสนุนเต็มที่ รวมถึงขอขอบคุณประเทศไทยที่ช่วยดำเนินการให้คนกัมพูชาเข้าไทยได้โดยไม่ต้องใช้พาสปอร์ต และทำให้ภาคแรงงานทำให้ขับเคลื่อนไปได้ ซึ่งทุกอย่างเป็นไปได้ด้วยดี นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ขณะที่การหารือร่วมกับ นายหวอ วัน ถ็อง ประธานาธิบดีเวียดนาม ก็จะมีการรื้อฟื้นการประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ร่วมสองประเทศ โดยทางเวียดนามเสนอให้จัดช่วงเดือนพฤษภาคมปี 2567 ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ดี

นอกจากนี้ในฐานะที่ทั้งสองประเทศเป็นผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ของโลก ก็น่าจะมีการพูดคุยกันเรื่องราคาข้าว เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ดีขึ้น รวมถึงทางเวียดนามเสนอให้ประเทศไทยในฐานะที่มีประสบการณ์สูงในเรื่องการท่องเที่ยว และนโยบายก้าวหน้า รวมถึงมีนักท่องเที่ยวเยอะที่สุดในภูมิภาคนี้ ทางเวียดนามก็ได้เสนอว่า ให้ไทย

เวียดนาม สเปน ลาว กัมพูชา มาพูดคุยกันเพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการโปรโมตการท่องเที่ยวให้มีความเชื่อมโยงกัน เพราะเวลานักท่องเที่ยวมาภูมิภาคนี้ก็จะได้มาทั้งหมด นำจุดแข็งของแต่ละประเทศมาใช้

ซึ่งตนได้เสนอว่าการประชุมร่วมคณะรัฐมนตรีระหว่างเวียดนาม และไทยช่วงเดือนพฤษภาคม เราจะให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จัดประชุมกับรัฐมนตรีท่องเที่ยวทั้ง 4 ประเทศ เพื่อทำการบ้านไปก่อนคลอดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวของทุกประเทศที่จะดำเนินการต่อไป อีกทั้งแนวคิดนี้ถือเป็นแนวคิดที่สร้างสรรค์ที่ตีมาจากของนายกรัฐมนตรีเวียดนาม

นายเศรษฐา กล่าวว่า ส่วนการพูดคุยกับ นายโจโก วิโดโด ประธานาธิบดีอินโดนีเซีย ที่ดำรงตำแหน่งมา 8 ปีแล้ว และปัจจุบันเป็นประธานอาเซียน ซึ่งถือเป็นบุคคลที่มีบารมี และทุกคนให้ความเคารพ ตนได้เจอท่าน 3-4 ครั้ง โดยเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา

“ท่านส่งนักธุรกิจมาคุยเรื่องการค้าข้าวมาพูดคุยก่อนแล้ว และการพบกันวันนี้ประธานาธิบดียืนยันว่าจะซื้อข้าวไทยจำนวน 1 ล้านตันภายในปีนี้ แต่เมื่อระยะเวลาเหลือเพียง 20 วัน ประธานาธิบดียืนยันจะสั่งข้าวไทยเป็น 2 ล้านตัน โดยจะส่งคนมาพบกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ช่วงต้นปี 2567 ซึ่งเชื่อว่าจะทำให้ราคาข้าวไทยมีราคาและความต้องการสูงขึ้นถือเป็นเรื่องที่น่ายินดี นอกจากนี้ประธานาธิบดีอินโดนีเซียยังมีความสนใจในเรื่องแลนด์บริดจ์ด้วยเพราะมีนักลงทุนอินโดนีเซียสนใจมาลงทุนโดยจะมีการนัดมาหารือต่อไป” นายกรัฐมนตรีกล่าวที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผนึกกำลังกับภาคเอกชน พัฒนาวิจัยสายพันธุ์และปรับปรุงพันธุ์ข้าวไทย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผนึกกำลังกับภาคเอกชน พัฒนาวิจัยสายพันธุ์และปรับปรุงพันธุ์ข้าวไทย เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าวไทยในตลาดโลก

เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม นางรัตเกล้า อินทวงศ์ สุวรรณคีรี รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เปิดเผยว่า ด้วยนโยบายของรัฐบาล ในการเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันของเกษตรกรไทย และผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวดี มีคุณภาพ ให้เพียงพอต่อความต้องการของชาวนา เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต และยกระดับประสิทธิภาพของผลผลิตให้มีคุณภาพมากขึ้น ให้สามารถรองรับความต้องการของตลาดโลก และสามารถแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านได้นั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้ร่วมกับภาคเอกชน พัฒนาวิจัยสายพันธุ์และปรับปรุงพันธุ์ข้าวไทย กรมการข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้ร่วมกับภาคเอกชน บริษัท รวมใจพัฒนาความรู้ จำกัด วิจัยพัฒนาสายพันธุ์ และปรับปรุงสายพันธุ์ข้าวไทย โดยใช้สถานีทดลองข้าวที่มีอยู่ทั่วประเทศ ร่วมกันคิดใช้องค์ความรู้ที่มีนำมาศึกษาทดลองเพื่อพัฒนาสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดประโยชน์กับประเทศและชาวนาไทย

รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า กรมการข้าวยังได้เร่งผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของพี่น้องเกษตรกร โดยในเดือนเมษายน 2567 เตรียมประกาศรับรองพันธุ์เพิ่มอีก 8 สายพันธุ์ ซึ่งมีผลผลิตเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 1,300 กิโลกรัมต่อไร่ขึ้นไป ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เดินหน้าพัฒนาข้าวไทยภายใต้หลักการ “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” เนื่องจากข้าวถือเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศไทย โดยมุ่งพัฒนาตลาด ทั้งในและต่างประเทศ การแปรรูป และการนำนวัตกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ รวมทั้งพัฒนาพันธุ์ข้าวที่หลากหลาย สนองความต้องการของตลาดโลก เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าวไทย และยังเป็นการเพื่อสร้างรายได้ให้แก่พี่น้องเกษตรกรไทยอีกทางหนึ่งด้วย

“รัฐบาลให้ความสำคัญกับข้าว ที่ถือเป็นสินค้าเกษตรหลักของประเทศ มุ่งเน้นพัฒนาตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน ทั้งส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์ข้าวที่หลากหลาย นำเทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ มาใช้ในการผลิต เพื่อลดต้นทุนด้านการเกษตร ส่งเสริมแนวทางเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่งเสริมการผลิตข้าวที่ได้มาตรฐานรองรับ ตรงตามความต้องการและสามารถแข่งขันในตลาดโลก” นางรัตเกล้า กล่าว
ที่มา มติชนออนไลน์

อนุชา จ่อประกาศรับรอง 8 สายพันธุ์ข้าวใหม่ เม.ย. 2567 ให้ผลผลิต 1,300 กก./ไร่

“อนุชา” รมช.เกษตร ลุยฉีกเอกราชเร่งวิจัยสายพันธุ์ข้าวไทย แข่งขันตลาดโลก เตรียมประกาศรับรอง 8 สายพันธุ์ข้าวใหม่ เมษายน 2567 ให้ผลผลิต 1,300 กก.ต่อไร่

วันที่ 15 ธันวาคม 2566 นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวภายหลังลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมการดำเนินงานของสถานีวิจัยพันธุ์ข้าว บริษัท รวมใจพัฒนาความรู้ จำกัด ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2566 ว่า ในเดือนเมษายน 2567 เตรียมประกาศรับรองพันธุ์เพิ่มอีก 8 สายพันธุ์ ซึ่งมีผลผลิตเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 1,300 กิโลกรัมต่อไร่ขึ้นไป

ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายมุ่งเน้นผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ดีมีคุณภาพ ให้เพียงพอต่อความต้องการของชาวนา เพื่อยกระดับประสิทธิภาพของผลผลิตให้มีคุณภาพมากขึ้น และมีศักยภาพการผลิตที่สูงขึ้น รองรับความต้องการของตลาดโลก และสามารถแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านได้

อีกทั้ง ส่งเสริมให้มีการพัฒนาพันธุ์ข้าวที่หลากหลาย เพื่อให้เกษตรกรได้มีพันธุ์ข้าวให้เลือกเพาะปลูก ตอบโจทย์ในแต่ละพื้นที่ เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จำเป็นต้องผนึกความร่วมมือกับภาคเอกชน ในการเดินหน้าขับเคลื่อนพัฒนาวิจัยสายพันธุ์และปรับปรุงพันธุ์ข้าวไทยให้มีคุณภาพ เพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น และทนทานต่อโรค โดยขณะนี้กรมการข้าวได้เร่งผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของพี่น้องเกษตรกร

“ข้าวนับว่าเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศไทย กระทรวงเกษตรฯ จึงได้เดินหน้าขับเคลื่อนพัฒนาข้าวไทยให้มีความก้าวหน้า นำไปส่งเสริมแก่เกษตรกรเพาะปลูกเพื่อสร้างรายได้ โดยใช้หลักการ “ตลาดนำนวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” เน้นการพัฒนาตลาดทั้งในและต่างประเทศ การแปรรูป และการนำนวัตกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งต้องผลิตพันธุ์ข้าวที่มีความหลากหลายสนองความต้องการของตลาดโลก เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าวไทยให้มากขึ้นอีกด้วย จึงได้มอบหมายให้กรมการข้าว ทหารร่วมกับภาคเอกชน บริษัท รวมใจพัฒนาความรู้ จำกัด ในการวิจัยพัฒนาปรับปรุงสายพันธุ์ข้าว โดยใช้สถานีทดลองข้าวที่มีอยู่ทั่วประเทศ ร่วมกันคิดใช้องค์ความรู้ที่มีนำมาศึกษาทดลองเพื่อพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดประโยชน์กับประเทศและชาวนาไทย และลูกหลานเกษตรกรไทยต่อไป” รมช.อนุชา กล่าว

ทั้งนี้ บริษัท รวมใจพัฒนาความรู้ จำกัด ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2559 ภายใต้มูลนิธิรวมใจพัฒนา โดยมีแนวคิด “ระดมความรู้ แก้ปัญหาชาวนา” มีภารกิจดำเนินโครงการปรับปรุงพันธุ์ข้าวที่มีผลผลิตสูงต่อไร่ ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่ต่ำ

โดยมีนักวิจัยที่มีประสบการณ์และความชำนาญด้านการปรับปรุงพันธุ์ข้าว ห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงอับละอองเกสรข้าว ห้องปฏิบัติการทดสอบคุณภาพและกายภาพข้าว โรงเรือนทดลอง แปลงนาทดลอง และโรงงานแปรสภาพเมล็ดพันธุ์ บนเนื้อที่มากกว่า 100 ไร่

ปัจจุบันบริษัทได้ดำเนินการขึ้นทะเบียนรับรองพันธุ์ข้าว ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติมกับกรมวิชาการเกษตร จำนวน 4 พันธุ์ ได้แก่ ข้าวพันธุ์อาร์เจ11 (RJ11) ข้าวเจ้าพื้นแข็ง ให้ผลผลิตเฉลี่ย 1,030 กิโลกรัมต่อไร่ ข้าวพันธุ์อาร์เจ22 (R22) ข้าวเจ้าพื้นนุ่ม ให้ผลผลิตเฉลี่ย 1,160 กิโลกรัมต่อไร่ ข้าวพันธุ์อาร์เจ44 (RJ44) ข้าวเจ้าพื้นนุ่ม ให้ผลผลิตเฉลี่ย 1,200 กิโลกรัมต่อไร่ และข้าวพันธุ์อาร์เจ66 (RJ66) ข้าวเจ้าพื้นนุ่ม ให้ผลผลิตเฉลี่ย 860 กิโลกรัมต่อไร่

และในปี 2567 ดำเนินการขึ้นทะเบียนรับรองพันธุ์ข้าวอีก 1 พันธุ์ ได้แก่ ข้าวพันธุ์อาร์เจ33 (RJ33) ข้าวเจ้าพื้นแข็ง ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดข้าวพันธุ์ใหม่เพื่อการพาณิชย์ ครั้งที่ 2 มีศักยภาพในการให้ผลผลิตสูงสุดถึง 1,310 กิโลกรัมต่อไร่ นอกจากนี้ ยังมีระบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ตามมาตรฐาน และการแปรรูปเมล็ดพันธุ์ เพื่อรองรับและส่งเสริมการปลูกข้าวในเขตพื้นที่นาชลประทานภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลาง และพื้นที่ใกล้เคียง ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

ส่งออกข้าวไทยคึกคักส่งท้ายปี 2566 แต่ยังมีปัญหาเชิงโครงสร้าง

สำนักข่าวต่างประเทศเพิ่งรายงานว่า ราคาข้าวเอเชียพุ่งขึ้นสูงสุดในรอบ 15 ปี สอดรับกับสถานการณ์ส่งออกข้าวไทยในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2566 ที่ยังมีภาพสดใส โดยมีมูลค่าส่งออกอยู่ที่ 132,290 ล้านบาท ขยายตัวถึง 24.6% (YOY) ปัจจัยดังกล่าวส่งผลดีต่อรายได้โดยรวมของผู้เล่นในตลาดข้าว ตั้งแต่เกษตรกร โรงสี, หง (พ่อค้าคนกลางในการจัดหาข้าว) จนถึงผู้ส่งออก คำถามที่น่าสนใจ คือ ทิศทางการส่งออกข้าวในช่วงที่เหลือของปี 2566 ต่อเนื่องจนถึงปี 2567 จะเป็นอย่างไร แล้วในระยะข้างหน้าอุตสาหกรรมข้าวไทยยังมีความเสี่ยงอะไรบ้าง

คาดว่าในช่วงที่เหลือของปี 2566 การส่งออกข้าวไทยยังมีแนวโน้มที่ดี จากราคาข้าวขาว 5% ที่จะยังอยู่ในระดับสูงที่ราว 580-585 เหรียญสหรัฐต่อตัน ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยรายเดือนตั้งแต่ปี 2563-2565 ซึ่งอยู่ที่ 464 เหรียญสหรัฐต่อตัน โดยมีปัจจัยหนุนจากนโยบายการจำกัดการส่งออกข้าวของอินเดีย และคาดว่าปริมาณส่งออกข้าวเฉลี่ยในเดือน พ.ย.-ธ.ค. 2566 จะอยู่ที่ 8 แสนตันต่อเดือน ซึ่งเป็นระดับปริมาณส่งออกที่สูงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยปี 2563-2565 ซึ่งอยู่ที่ 5 แสนตันต่อเดือน เนื่องจากความกังวลด้านความมั่นคงทางอาหารของประเทศคู่ค้า ประกอบกับค่าเงินบาทซึ่งอยู่ในระดับที่อ่อนค่า จึงเอื้อให้ข้าวไทยสามารถแข่งขันได้ ส่งผลให้ภาพรวมปริมาณส่งออกข้าวทั้งปี 2566 คาดว่าจะเพิ่มขึ้น 10.2% YOY เป็น 8.5 ล้านตัน

นอกจากนั้นการส่งออกข้าวไทยยังได้รับผลดีจากปัญหาต้นทุนค่าขนส่งที่ผ่อนคลายลง โดยดัชนีค่าระวางเรือคอนเทนเนอร์ Shanghai Containerized Freight Index (SCFI) เฉลี่ยในเดือน พ.ย. 2566 อยู่ที่ 1,032 เหรียญสหรัฐต่อ TEU ลดลง 28.3% (YOY) และคาดว่า SCFI เฉลี่ยทั้งปี 2566 จะลดลงเมื่อเทียบกับปี 2565 ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากการค้าระหว่างประเทศโดยรวมที่หดตัว อีกทั้งยังได้รับผลจากฐานที่สูงในปีก่อนหน้า

ส่วนในปี 2567 คาดว่าปริมาณส่งออกข้าวจะอยู่ที่ 8.6 ล้านตัน ใกล้เคียงกับในปี 2566 ซึ่งอยู่ที่ราว 8.5 ล้านตัน จากอุปทานข้าวในตลาดโลกที่ยังตั้งตัวจากปัจจัยเอลนีโญที่คาดว่าจะลากยาวไปจนถึงกลางปี 2567 ทำให้ประเทศคู่ค้าสำคัญยังคงมีการสะสมสต็อกข้าว แต่คาดว่านโยบายจำกัดการส่งออกข้าวของอินเดียที่ผ่อนคลายลง หลังจากสภาพอากาศในอินเดียที่เริ่มเข้าสู่ภาวะปกติในช่วงครึ่งหลังของปี 2567 ทำให้อานิสงส์จากการที่ผู้นำเข้าข้าวหันมานำเข้าข้าวไทยทดแทนอินเดียทยอยหมดลง ส่วนราคาส่งออกข้าวขาว 5% ในปี 2567 World Bank ประเมินว่าจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยราว 6% (YOY) เป็น 595 เหรียญสหรัฐต่อตัน จากสต็อกข้าวโลกที่ยังมีแนวโน้มลดลง และปัญหาความมั่นคงทางอาหาร อย่างไรก็ตาม ยังต้องติดตามผลกระทบจากค่าเงินบาทที่มีแนวโน้มแข็งค่าขึ้น ซึ่งอาจทำให้

ราคาส่งออกขยายตัวต่ำกว่าที่ประเมินไว้ แม้ปัจจุบันอุตสาหกรรมข้าวไทยจะได้านิสงค์จากปัจจัยด้านราคาชัดเจน แต่การพึ่งพิงปัจจัยดังกล่าวเพียงอย่างเดียวอาจไม่ยั่งยืน โดยหากในระยะข้างหน้าความกังวลในเรื่องความมั่นคงทางอาหารผ่อนคลายเป็นไป ก็อาจทำให้ราคาข้าวในตลาดโลกปรับลดลงอย่างรวดเร็ว

อีกทั้งข้าวไทยยังเผชิญกับปัญหาเชิงโครงสร้างจากสายพันธุ์ข้าวที่เริ่มไม่เป็นที่ต้องการของตลาดและผลผลิตต่อไร่ที่ต่ำกว่าคู่แข่ง กระทั่งความสามารถในการแข่งขัน รวมถึงปัญหาการบริหารจัดการสต็อกข้าวอย่างโปร่งใส แม่นยำ และมีประสิทธิภาพในการเป็นหลักประกันสินเชื่อ นอกจากนี้ ต้นทุนการผลิตข้าวของไทยที่สูงกว่าคู่แข่งทำให้แข่งขันด้านราคาลำบาก รวมถึงต้องเผชิญปัญหา Climate Change ที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นจนอาจส่งผลให้ผลผลิตข้าวในระยะต่อไปลดลง

ธุรกิจข้าวไทยควรมุ่งพัฒนาการผลิตข้าวยั่งยืนและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อตอบโจทย์เทรนด์โลกที่ให้ความสำคัญกับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เช่น การปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้ง รวมถึงปรับใช้เทคโนโลยีที่ช่วยในการบริหารจัดการผลผลิตให้มีประสิทธิภาพ เช่น การใช้เทคโนโลยี Smart Silo สำหรับเก็บข้าวเปลือกเพื่อติดตามคุณภาพและทราบปริมาณสต็อกข้าวอย่างชัดเจน เพื่อให้การบริหารจัดการสต็อกข้าวที่ใช้เป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อกับธนาคารสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ภาครัฐควรเป็นแรงขับเคลื่อนในการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในธุรกิจข้าว เช่น การพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำและระบบชลประทานที่เหมาะสม อีกทั้งผู้ประกอบการควรเน้นตลาดนากการผลิต โดยพัฒนาพันธุ์ข้าวที่ตรงกับความต้องการของตลาดเพื่อยกระดับข้าวไทยไปสู่ตลาดข้าวคุณภาพมากขึ้นและอาจขยายฐานตลาดให้ใหญ่ขึ้นโดยแปรรูปให้เป็นสินค้ามูลค่าเพิ่มสูงขึ้น เพื่อใช้ในภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

“พันธุ์ข้าวเพื่อนบ้าน” บุกนาไทย “ธรรมนัส” จี้เอาผิด-แก้ปมผลผลิตต่ำ

“ธรรมนัส” สั่งกรมวิชาการเกษตร เร่งตรวจสอบชวานาที่ใช้พันธุ์ข้าวเพื่อนบ้านแก้ปมผลผลิตต่อไร่ข้าวไทยต่ำ จี้ “กรมการข้าว” รับรองพันธุ์ใหม่ให้ผลผลิตเกิน 1,000 กก.ต่อไร่ หวังคงอัตลักษณ์ข้าวไทยเร่งแผนตลาดเติบโตต่อเนื่อง

ประเทศไทยมีเกษตรกรผู้ปลูกข้าว 4.68 ล้านครัวเรือน หรือประมาณ 17 ล้านคน และไทยส่งออกข้าวได้ 7.71 ล้านตัน มูลค่า 138,698 ล้านบาท นี่คือความสำคัญของภาคการผลิตสินค้าเกษตรที่ชื่อว่า “ข้าว”

ร.อ. ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยในการกล่าวปาฐกถาพิเศษเรื่อง “นโยบายรัฐกับอนาคตข้าวไทย” ในการประชุมเวทีข้าวไทย ประจำปี 2566 ภายใต้แนวคิด “อนาคตข้าวไทย : โอกาสและความท้าทาย” ว่า ได้สั่งการให้กรมวิชาการเกษตรและกรมการข้าว ตรวจสอบและทำความเข้าใจกับเกษตรกรหลังพบว่ามีกรลักลอบให้นำพันธุ์ข้าวจากเพื่อนบ้านมาปลูกเนื่องจากได้ผลผลิตต่อไร่ที่สูง ขณะเดียวกันมีเอกชนบางกลุ่มส่งเสริมให้ชวานาใช้พันธุ์ข้าวดังกล่าวโดยแลกกับการรับซื้อในราคาตลาดและยังพบการนำผลผลิตที่ได้ไปปะปนกับข้าวของไทยเพื่อส่งออก โดยอาจกระทบอัตลักษณ์และคุณภาพข้าวไทย

เร่งรับรองพันธุ์ข้าวให้ผลผลิตสูง

“เกษตรกรอยากให้กรมการข้าวรับรองพันธุ์ที่เขาใช้ปลูกอยู่ ซึ่งไม่สามารถทำได้เพราะไม่ใช่พันธุ์ข้าวของไทย แต่ผมได้ถามไปที่กรมการข้าวว่ามีพันธุ์ไทยที่ให้ผลผลิตต่อไร่ตั้งแต่ 1 ตันได้หรือไม่ ก็พบว่า มี จึงเร่งให้กรมการ

ข้าวรับรองพันธุ์ออกมาให้เร็วขึ้นให้ทันต่อความต้องการของเกษตรกร ซึ่งต้นปี2567 นี้จะนำพันธุ์ข้าวดังกล่าวออกมาให้ทันฤดูกาลเพาะปลูกในปี 2567 แน่นนอน”

อย่างไรก็ตาม การปลูกข้าวจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ กระบวนการผลิต ความต้องการตลาด ความต้องการของผู้บริโภค และสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนไป ซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญกับข้าวซึ่งเป็นสินค้าเกษตรหลักของประเทศไทย จึงมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถด้านการผลิตและการตลาดตลอดโซ่อุปทาน ได้แก่ การวิจัยและพัฒนา การนำเครื่องจักรกล เทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการผลิต เพื่อลดต้นทุนด้านการเกษตร ส่งเสริมการทำนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รองรับการเปลี่ยนแปลงต่อสภาพภูมิอากาศ ลดการเผาตอซังในไร่นา ส่งเสริมให้เกษตรกรนำเศษวัสดุเหลือใช้ในไร่นามาใช้ประโยชน์ สร้างมูลค่าเพิ่ม เช่นการผลิตปุ๋ย การนำไปเป็นอาหารสัตว์ และการนำไปใช้ในโรงไฟฟ้าชีวมวล ช่วยลดมลพิษทางอากาศ PM 2.5

นอกจากนี้ ต้องสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อให้เกษตรกรมีอำนาจในการต่อรองและเข้าถึงปัจจัยการผลิตและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ข้าว สามารถพึ่งพาตนเองได้ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต และ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการส่งออกข้าวไทย

แนะใช้พันธุ์นอกร่วมพัฒนาข้าวไทย

นายนิพนธ์ พัวพงศกร นักวิชาการเกียรติคุณ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) กล่าวว่า ทางแก้ไขเรื่องผลผลิตต่อไร่ของไทยตกต่า นั้นต้องขยายฐานพันธุ์ข้าว โดยไทยต้องยอมรับพันธุ์ข้าวจากต่างประเทศมาใช้หรือมาต่อยอดปรับปรุงร่วมกับพันธุ์ข้าวของไทย เปลี่ยนไปจากปัจจุบันที่ ไทยจะปรับปรุงพันธุ์ข้าวของไทยเท่านั้น ซึ่งมีข้อด้อยคือให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ทั้งนี้ พันธุ์ข้าวที่น่าสนใจคือสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica rice) แม้จะมีเมล็ดสั้นกว่าหอมมะลิของไทย แต่ผลผลิตต่อไร่สูง เหนียว หากได้ความหอมของมะลิไทยด้วยจะเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น

นายณัฐกิตติ์ ของทิพย์ อธิบดีกรมการข้าว กล่าวว่า ขณะนี้กรมฯมีสภาพคล่องไม่เพียงพอ สำหรับเตรียมเมล็ดพันธุ์คุณภาพดี สำหรับให้ชาวนาไว้เพาะปลูก จึงเตรียมเสนอของบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น วงเงิน 2,000 ล้านบาท เพื่อสมทบเข้ากองทุนหมุนเวียนเพื่อผลิตและขยายพันธุ์ข้าว ที่ปัจจุบันมีอยู่ประมาณ 2,000 ล้านบาท สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวได้ประมาณปีละ 1.05 แสนตัน

ชาวนาใช้พันธุ์ข้าวปีละ1.3 ล้านตัน

ทั้งนี้ในแต่ละปีชาวนาต้องการใช้เมล็ดพันธุ์เพื่อเพาะปลูกประมาณ 1.3 ล้านตัน ประมาณ 50% หรือประมาณ 7.5 แสนตัน ได้จากเมล็ดพันธุ์ของเอกชน ประมาณ 1 แสนตันได้จากกรมการข้าวผลิตเอง ปริมาณ 2 แสนตันได้จากศูนย์ข้าวชุมชน ที่เหลือจากเกษตรกรเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เองดังนั้นหากได้เงินมาเพิ่มอีก 2,000 ล้านบาท จะทำให้กรมการข้าวสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ได้ประมาณปีละ 2.10 แสนตัน

ขณะนี้ความต้องการข้าวพื้นนุ่มมีจำนวนมาก ส่งผลให้พ่อค้าข้าวไม่มีข้าวพื้นนุ่มเพียงพอที่จะขาย พ่อค้าข้าว โรงสี บางกลุ่มธุรกิจค้าเมล็ดพันธุ์ข้าว มีการนำเมล็ดข้าวต่างประเทศเข้ามาให้ชาวนาปลูก เพราะชาวนาส่วนใหญ่จะเช่าที่นา เข้าไม่ถึงแหล่งทุนพ่อค้าข้าว โรงสีก็จะไปขอการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ ปัจจัยการผลิต และยังให้เครดิตกับชาวนาก่อนเพื่อเป็นแรงจูงใจ เมื่อทำนาเก็บผลผลิตได้แล้วก็จะรับซื้อผลผลิตข้าวนั้นๆ อย่างไรก็ตาม เพื่อปัญหาการระบาดของข้าวเวียดนามในไทย จำเป็นต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง และกรมการข้าวจะเร่งพัฒนาพันธุ์ข้าวพื้นนุ่มอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เมล็ดพันธุ์ข้าวมีศักยภาพ ตอบสนองความต้องการของชาวนาและผู้บริโภค

ที่มา กรุงเทพธุรกิจออนไลน์

สั่งล้างบาง “ข้าวหอมพวง” ภาค 2 ฟังมุมมองเกษตรกรคิดอย่างไร

“รัฐมนตรีเกษตรฯ” สั่งล้างบาง “ข้าวหอมพวง” หรือ “ข้าวหอมมะลิเวียดนาม รอบ 2 ทำไม่ยิ่งห้าม กลับปลูกกันทั่วประเทศหลายล้านไร่ ขณะที่ “ชวานา-กูรู-โรงสี-เมล็ดพันธุ์” เน้นถอดบทเรียน พลิกวิกฤตให้นักปรับปรุงพันธุ์ทำพันธุ์ข้าว ตอบโจทย์ความต้องการชาวนา

หากจำกันได้ ย้อนไปเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2562 สภาเกษตรกรนครสวรรค์ ในขณะนั้นได้ส่งหนังสือไปยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในยุคของนายเกษม บุญราช (คลิกอ่าน) เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบข้อเท็จจริงที่อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ เป็นที่มาของการแจ้งเกิด “ข้าวหอมพวง” หรือ ข้าวหอมมะลิเวียดนาม ซึ่งในหมู่พ่อค้าข้าวจะเรียกว่า “ข้าวจัสมิน 85” ซึ่งให้ผลผลิตต่อไร่สูง เฉลี่ยประมาณ 800-1,000 กิโลกรัมต่อไร่ เป็นข้าวอายุสั้น ด้านทานโรค น้ำหนักดี ใช้ระยะเวลาการปลูก 90-95 วัน และในขณะนั้นมีราคาซื้อขายข้าวเปลือกหอมพวงสูงกว่าข้าวขาวพื้นแข็งชนิด 5% ซึ่งข้าวชนิดนี้เป็นข้าวพื้นนุ่ม ตรงกับความต้องการตลาดทั้งในและต่างประเทศ

รวมทั้งโรงสีได้ให้ค่าเหยียบเบรก(ค่าเอาข้าวไปขาย)ตันละ 200 บาท ยิ่งเพิ่มแรงจูงใจให้ชาวนาปลูกข้าวชนิดนี้เพิ่มขึ้นตาม แต่ในที่สุดได้เกิดการดราม่าหน่วยงานราชการต้องการให้มีการกำจัดข้าวชนิดนี้ และสั่งให้โรงสีลดราคาซื้อขายต่ำกว่าข้าวทั่วไป จนกระทั่งนำไปสู่การใช้กฎหมายกับชาวนา กลายเป็นดราม่าซ้อนดราม่า สุดท้ายราชการต้องยอมถอยไปหลังตาข้างหนึ่ง โดยพยายามที่จะหาพันธุ์ข้าวอื่นมาทดแทน แต่ดูเหมือน 4 ปีผ่านไป เรื่องดังกล่าวกลับมาประเด็นดราม่าใหม่อีกรอบ ล่าสุด ร้อยเอกธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้สั่งล้างบางข้าวหอมพวงอีกครั้ง “ฐานเศรษฐกิจ” สัมภาษณ์คนในวงการข้าวคิดเห็นต่อประเด็นนี้อย่างไร

เริ่มจาก นายปราโมทย์ เจริญศิลป์ นายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย กล่าวว่า “จะมาจับชาวนา ไม่เห็นด้วย สู้ไปหาพันธุ์ข้าวใหม่ ที่ตอบโจทย์มาให้ชาวนาปลูกดีกว่า เพราะถ้าชาวนามีพันธุ์ข้าวที่ดี เขาก็ไม่ไปปลูกหรรอก(ข้าวหอมพวง) แต่ตอนนี้ไม่มีพันธุ์ข้าวที่ได้ผลผลิตเยอะ อายุสั้น และถ้าพันธุ์ข้าวเราดีจริง กรมการข้าวสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ที่ได้ผลผลิตตรงกับความต้องการจริง ชาวนาไม่ทำหรรอก จะทิ้งข้าวพันธุ์นี้ทันที

วันที่ 15 ธ.ค. 66 ผมจะถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่จะลงมาพบกับพี่น้องชาวนา จะได้อธิบายให้ท่านเข้าใจว่าการที่ชาวนาต้องทำนาเป็นข้าวพันธุ์ต่างประเทศ เพราะได้ผลผลิตสูง มีต้นทุนต่ำ แต่ถ้าปลูกข้าวแล้วได้ผลผลิตน้อย จะไม่คุ้มทุน หากท่านทำพันธุ์ใหม่ออกมาได้จริง ชาวนาพร้อมที่จะเลิกปลูกข้าวพันธุ์ต่างประเทศทันที”

เช่นเดียวกับนาย ศักดา ศรีนิเวศน์ อดีตนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร โพสต์ข้อความ ระบุถึงความกังวลว่า มีพี่น้องชาวนา วิตกและถามมาว่า “ทราบว่าการจะออกกฎหมายมาเพื่อดำเนินคดีกับโรงสีที่รับซื้อข้าวสายพันธุ์ต่างประเทศที่ชาวนาปลูก” หากเป็นจริงตามนั้น ก็ให้รู้สึกเศร้าใจว่าเกิดอะไรขึ้นกับประเทศนี้ การที่ชาวนาเขาปลูกข้าวพันธุ์ต่างประเทศก็เนื่องจากให้ผลผลิตต่อไร่สูงกว่าข้าวของไทยถึงเท่าตัว และคุณภาพหุงต้มดี และตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภค

ด้วยการลงทุนที่เท่ากันแต่ชาวนามีรายได้มากกว่าเดิม กลับห้ามปลูก ถ้าเราจะปล่อยให้ชาวนาไทยยากจนขึ้นแค่นี้นี่ตลอดไป ทั้ง ๆ ที่หน่วยงานที่รับผิดชอบของรัฐด้อยประสิทธิภาพ ไร้ขีดความสามารถในการผลิตพันธุ์ข้าวใหม่ ๆ ที่ให้ผลผลิตสูงและมีคุณภาพหุงต้มดี เพื่อเป็นทางเลือกให้กับภาคเกษตรและพี่น้องเกษตรกรไทย แต่เดิมเรามีพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพดีหลายสายพันธุ์ แต่ขาดการพัฒนาเพื่อการยกระดับสายพันธุ์เพื่อรักษาคุณภาพหรือยกระดับให้ดีขึ้น เช่นข้าวหอมมะลิ หรือแม้แต่น้ำข้าวหอมปทุมธานี 1 ปัจจุบันคุณภาพก็เลวลง ทั้งปริมาณผลผลิตต่อไร่

ความต้านทานโรคแมลง และความหอมนี้เราจะแก้ปัญหาของพี่น้องชาวนาไทยด้วยวิธีการแบบนี้กันหรือ ? ผลผลิตต่อไร่น้ำ ข้าวราคาไม่ดีก็แจกเงิน คิดได้เพียงแค่นี้มาเป็นสิบๆ ปีแล้ว

ด้านนายรังสรรค์ สบายเมือง นายกสมาคมโรงสีข้าวไทย กล่าวว่า ความจริงทำอะไรไม่ได้โดยพฤติกรรมเกษตรกรบ้านเราได้มีการปลูกอย่างแพร่หลายไปกันมากจนกำจัดไม่ได้ นอกเสียจากมีพันธุ์อื่นมาทดแทน หรือใกล้เคียง หรือดีกว่ามานำเสนอให้เกษตรกร จะสามารถเปลี่ยนใจไม่ปลูกข้าวพันธุ์นี้ได้ ซึ่งในขณะนั้นมองแล้วน่าจะเป็นหนทางเดียว เพราะตอนนี้ต้องยอมรับแล้วปลูกไปทั่วประเทศแล้ว

“ตลาดตอนนี้ก็เป็นได้ ปลูกแล้วขายได้ ในขณะที่กรมการข้าวก็ทำพันธุ์โน้นพันธุ์นี้ ทำไมไม่ได้รับความนิยมาจากชาวนา เพราะว่า ข้าวหอมพวง หรือข้าวหอมจัสมีน มีผลผลิตต่อไร่ดีโดยธรรมชาติ แล้วอายุการเก็บเกี่ยวไม่นานนัก แต่ถ้าออกมาตราการไม่ให้โรงสีรับซื้อ ก็จะต้องเดือดร้อนไปกันใหญ่ ดังนั้นวิธีเดียวก็คือจะต้องหาพันธุ์ข้าวโดยเร็วที่สุด ที่มีผลผลิตไม่แพ้ข้าวชนิดนี้ จะกำจัดได้โดยธรรมชาติ โดยไม่ต้องไปออกกฎระเบียบอะไรเลย”

ขณะที่นายนิทัศน์ เจริญธรรมรักษา นายกสมาคมการค้าเมล็ดพันธุ์ข้าวไทย กล่าวว่า การที่จะห้ามเกษตรกรไปปลูกพันธุ์ข้าวที่คาดหวังว่าจะได้ผลผลิตและผลตอบแทนสูงสุด จะทำให้ชาวนาเสียโอกาสหรือไม่ เพราะเกษตรกรตัดสินใจเลือกซื้อเมล็ดพันธุ์ ได้มีการคำนวณอย่างดีแล้วว่าปลูกอะไรแล้วจะให้ผลตอบแทนสูงเพื่อจะไปจ่ายค่าปุ๋ย ค่ายา ค่าเช่านา แล้วเกรงว่าถ้าออกมาตราการนี้ไป ตัวเกษตรกรเองอาจจะไม่สบายใจ

“ผมว่าเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าเราอยู่กับแบบนี้ไม่ได้แล้ว เราเข้ามาเกินไปแล้วในการพัฒนาพันธุ์ข้าว ผมว่าโจทย์ในงานวิจัยนักปรับปรุงพันธุ์ของกรมการข้าวเก่งมาก แต่ว่าโจทย์ในงานวิจัย คงจะต้องมองดูที่ตัวเกษตรกรด้วย จะมองแค่คุณภาพและอัตลักษณ์ อย่างเดียวอาจจะไม่เพียงพอในปัจจุบันเพราะเกษตรกรทำนา 1 รอบ(นาปี) ผลตอบแทนไม่ได้มากมาย ส่วนใหญ่ขาดทุน ชาวนาเองก็จะหาวิธีหาตัวรอดได้จากสถานการณ์ที่ราคาไม่ได้ดีต่อเนื่อง และเรื่องโรคแมลงที่นับวันจะรุนแรงมากขึ้น เพราะฉะนั้นควรใช้เวลาหลังจากนี้ในการเร่งการพัฒนาวิจัยพันธุ์ เป็นทางออกที่ยั่งยืน และจากนี้ไปคงจะไม่ใช้ข้าวเวียดนามเท่านั้น ล่าสุดเริ่มเห็นคนนำข้าวอินโดนีเซียมาปลูกแล้ว ซึ่งพิจารณาจากข้อมูลอินโดนีเซียก็มีการพัฒนาพันธุ์ข้าวแบบรวดเร็วเหมือนกันและการที่จะไปจับเป็นปลายเหตุ มองว่าไม่ใช่เป็นการแก้ปัญหาที่ถูกต้องและไม่มีประสิทธิภาพ”

นายนิทัศน์ กล่าวว่า ยังมองไม่ออกว่าจะไปห้ามเกษตรกรปลูกได้อย่างไร ถึงแม้จะไม่มีคนทำเมล็ดพันธุ์ขายเลย เกษตรกรก็จะนำไปเอาพันธุ์เกษตรกรในแปลงของตัวเอง หรือแปลงใกล้เคียง ก็ขยายปลูกกันต่อ ๆ ไป ซึ่งคุณภาพจะแย่ไปเรื่อย ๆ ดังนั้นควรนำมาทดสอบเทียบจะดีกว่าว่าจะแก้ปัญหาระยะยาวได้อย่างไร “ข้าวไทย” อาจจะต้องกลับมาทบทวนว่า ไม่ใช่เน้นเรื่องคุณภาพอย่างเดียวแล้ว แต่ต้องมองถึงการปลูกแล้วทำให้เกษตรกรได้ผลตอบแทนที่สูงกว่าข้าวของประเทศอื่นได้อย่างไร

ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

วิเคราะห์ อนาคตข้าวไทย หลังชาวนาหันปลูกข้าวสายพันธุ์เวียดนาม

“ดร.สมพร อิศวิลานนท์” ผู้เชี่ยวชาญด้านข้าว วิเคราะห์อนาคตข้าวไทย หลังชาวนาแห่ปลูกข้าวหอมพวงพันธุ์ข้าวจากเวียดนาม ในขณะที่การส่งออกข้าวพรีเมียมอย่างข้าวหอมมะลิ ที่เคยเป็นอันดับ 1 ก็กำลังสูญเสียตลาด

“ดร.สมพร อิศวิลานนท์” นักวิชาการอาวุโส สถาบันคลังสมองของชาติ ผู้เชี่ยวชาญด้านข้าว “ฐานเศรษฐกิจ” สัมภาษณ์พิเศษวิเคราะห์ อนาคตข้าวไทย จะเป็นอย่างไร เกิดอะไรขึ้นกับห่วงโซ่อุปทานข้าวไทย ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ หลังชาวนาแห่ปลูกข้าวหอมพวง พันธุ์ข้าวจากเวียดนาม

ข้าวหอมพวงผลผลิตสูง ต้นทุนต่ำ ราคาสูง

ดร.สมพร อธิบายถึงสาเหตุผลที่ชาวนาไทยหันไปปลูกข้าวหอมพวง พันธุ์ข้าวพื้นนุ่มจากเวียดนามว่า วันนี้ความต้องการของตลาดบริโภคข้าวพื้นนุ่มมีทิศทางสูงขึ้น แต่ต้องราคาไม่แพง ซึ่งข้าวของเวียดนามตอบโจทย์ตรงนี้ เพราะเป็นข้าวพื้นนุ่ม ให้ผลผลิตสูง สามารถปลูกในพื้นที่ชลประทาน ผลผลิตสูง 800 กิโลกรัมต่อไร่ ทำให้ต้นทุนต่ำลง ขณะที่เกษตรกรเองต้องการปลูกข้าวอายุสั้นที่มีอายุ 100 วัน ทำให้ข้าวหอมพวงที่นำเข้ามาปลูกตอบโจทย์กับเกษตรกร เกิดการแพร่กระจายตามมา

“วันนี้ไปพูดถึงการออกไปไล่จับคนปลูกข้าวหอมพวง ผมมองไม่เห็นว่าจะทำไมไม่ทำความเข้าใจว่า เกิดอะไรขึ้น ทำไมชาวนาถึงต้องไปเอาพันธุ์ข้าวหอมพวงมาปลูก ถ้าเราไม่ถามตัวเอง เราก็คงไม่รู้ แล้วไปวิ่งไล่จับ ความจริงเขาปลูกมา 7-8 ปีแล้ว ข้าวที่ลงทะเบียนรับเงินเมื่อก่อนนี่ก็คือข้าวหอมพวงทั้งนั้น ผมว่า Take action ผิดขึ้นไปแทนที่จะบอกว่า เราต้องกลับมาเช็كدูว่า มันพันธุ์อะไร มาได้อย่างไร คุณสมบัติเป็นอย่างไร ทำไมเกษตรกรถึงไปนิยมปลูก ไปไล่จับเขาไม่ได้”

จุดเด่นของข้าวหอมพวง คือมีอายุ 100 วันเท่านั้น ในช่วงฤดูแล้งถ้าปลูกในช่วงแสงแดดจัดๆ ให้ผลผลิตถึง 1,000 กิโลกรัมต่อไร่ ขณะพันธุ์ข้าวของไทยปกติให้ผลผลิตประมาณ 800 กิโลกรัมต่อไร่ ข้าวหอมพวงจึงตอบโจทย์เกษตรกรที่สามารถปลูกได้ 2 หรือ 3 รอบต่อปี เกษตรกรก็มีรายได้เพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามเมื่อก่อนโรงสีไม่รับซื้อข้าวหอมพวง แต่วันนี้โรงสีให้ราคาสูงกว่าข้าวพื้นนุ่มอื่นๆ อาจจะทำกว่าข้าวหอมพุ่มเล็กน้อย จึงเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรปลูกเพิ่มขึ้น

ดร.สมพร มองว่าพันธุ์ข้าวหอมพวงที่เกษตรกรนำมาปลูกในไทย ถ้าเป็นพันธุ์ จัสมิน 85 เป็นพันธุ์สาธารณะ ไม่มีลิขสิทธิ์ ไม่ได้ผิดอะไร เอามาปลูกได้และเป็นโอกาสของชาวนา วันนี้ข้าวขึ้นราคา ผลผลิตที่สูงและราคาสูง จูงใจให้ปลูก จะไปห้ามชาวนาในขณะที่โอกาสเข้ามาไม่ได้ ไม่มีเหตุผลอะไรที่จะไปห้าม

ปฏิรูปข้าวเวียดนาม 3 ลด 3 เพิ่ม

หากเทียบห่วงโซ่อุปทานข้าวไทยกับเวียดนามแล้ว เรากำลังอยู่ในขั้นที่เรียกว่ามีปัญหาในห่วงโซ่อุปทาน ถ้าเทียบกันแล้ว เวียดนามวันนี้สามารถพัฒนาพันธุ์ข้าวได้อย่างรวดเร็วมาก

10 ปีที่แล้ว เวียดนามปลูกข้าวพื้นแข็งเป็นส่วนใหญ่ วันนี้ปรับปรุงพื้นที่ให้มาปลูกข้าวพื้นนุ่มมากขึ้น เราจะเห็นว่า มูลค่าส่งออกเมื่อ 13 ปีที่แล้ว จากปี 2008 เวียดนามส่งออกข้าวพื้นนุ่มได้เพียง 2 แสนตัน แต่ปีที่ผ่านมา เวียดนามส่งออกข้าวพื้นนุ่มได้ 3.3 ล้านตัน ขณะที่ 10 ปีที่แล้วของไทยส่งออกข้าวหอมมะลิ 2 ล้านตัน ค่อยๆ ถดถอยลง เมื่อปีที่ผ่านมาส่งออกข้าวหอมมะลิเหลือ 1.4 ล้านตัน และเมื่อบวกกับข้าวพื้นนุ่มอื่นๆ เช่น ข้าวหอมพุ่ม เราส่งออกเพียง 2 ล้านตันเท่านั้น

“เวียดนามปฏิรูปข้าวไปได้รวดเร็วกว่าของไทยพอสมควร เพราะเวียดนามใช้นโยบายปฏิรูปการเกษตร ตั้งแต่ปี 1986 นโยบาย 3 ลด 3 เพิ่ม เพิ่มคุณภาพ เพิ่มประสิทธิภาพ เพิ่มกำไร ลดเมล็ดพันธุ์ ลดค่าปุ๋ย ลดค่ายา ทำให้เกษตรกรมีกำไรเพิ่มมากขึ้น”

สถานการณ์ส่งออกข้าวของเวียดนามวันนี้เปลี่ยนแปลงไปมาก จากเดิมที่ส่งออกข้าวพื้นแข็ง (ข้าว 5%) ราคา 371 เหรียญต่อตัน วันนี้ปรับมาเป็นการส่งออกข้าวพื้นนุ่มได้ราคา 550-560 เหรียญต่อตัน เดือนที่ผ่านมา (พ.ย.66) ส่งออกได้ในราคา 770 เหรียญต่อตัน

“การส่งออกข้าวของเวียดนามมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัว แต่ใช้พื้นที่ปลูกที่เท่าเดิม เพียงใช้เทคโนโลยี และเปลี่ยน mindset ของเกษตรกรให้มาร่วมมือกันปรับข้าวพื้นแข็งให้มาปลูกข้าวพื้นนุ่ม ผลผลิตอาจจะเพิ่มขึ้นบ้าง แต่คุณภาพที่เพิ่มขึ้นทำให้เกษตรกรได้รับมูลค่าตอบแทนต่อไร่ได้สูงขึ้น”

ขานาติดกับดักประชานิยม

หันกลับมาดูนโยบายของไทยในช่วง 10 ปีที่มา ใช้งบประมาณไป 1.2 ล้านล้านบาท เพื่อประชานิยมเป็นหลักใหญ่ รัฐบาลยิ่งลักษณ์ อุดหนุนแบบไม่มีเงื่อนไข จำนำข้าวหมดเงินไป 6 แสนล้านบาท รัฐบาลประยุทธ์ กับพรรคประชาธิปัตย์ ใช้นโยบายประกันรายได้งบประมาณ 6 แสนล้านบาท

“เราจะเห็นว่าการอุดหนุนแบบไม่มีเงื่อนไขทำให้ หนึ่ง mindset ของเกษตรกรอยู่ที่กับดักประชานิยม รอการอุดหนุนลูกเดียว ถ้ามัว พัฒนาไปไกลไหม ไม่ได้พัฒนาไปเลย หยุดอยู่กับที่” ดร.สมพรระบุ

“ดร.สมพร” ชี้ให้เห็นเชิงเปรียบเทียบว่า งบวิจัยกรมการข้าวปีหนึ่งประมาณ 200 ล้านบาท เทียบกับเวียดนามประมาณ 3,000 ล้านบาท ไม่ได้เลย speed การพัฒนามีแต่ด้อยลง วันนี้เราไม่ได้พูดถึงสาเหตุที่แท้จริงว่าทำไมพันธุ์ข้าวของไทยถึงปฏิรูปได้ช้า ทำไมวิ่งไปได้ช้า เพราะเราติดอยู่กับกับดักประชานิยมกับการอุดหนุนแบบไม่มีเงื่อนไข

มาถึงรัฐบาลเศรษฐายังให้อีก 5.6 หมื่นล้านบาท สำหรับอุดหนุนไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกิน 20 ไร่ ได้ฟรี ถ้าเอาเงินจำนวนนี้ มาปรับปรุงพัฒนาพันธุ์ข้าว ทำเมล็ดพันธุ์ให้ดี ให้เกษตรกรเอามาแลกเปลี่ยนพันธุ์ดีไป เราก็จะผลิตข้าวได้คุณภาพที่ดีขึ้น ขณะเดียวกันหากเราเอาเงินอุดหนุน ไปใช้ในด้านงานวิจัยมากขึ้น เราก็จะมีพันธุ์ข้าวใหม่ๆ แต่วันนี้การทำงานด้านการวิจัยหุ้ดตัวลงมาก การจะเอาคนเข้ามาสานต่อมีความยากลำบากมาก

“การลงทุนในการวิจัยและพัฒนาที่ต่ำ แล้วเราไปลงทุนในเรื่องของประชานิยมเป็นหลักใหญ่ คือ การอุดหนุนแบบไม่มีเงื่อนไข คือ สาเหตุหลักของวิกฤติที่เกิดขึ้นกับข้าวไทยในปัจจุบัน”

ตั้งหลักวิจัยสายพันธุ์ข้าว-ยกเครื่องระบบชลประทาน

“รศ.สมพร” บอกว่า “การพัฒนาสายพันธุ์ข้าวจะเป็นจุดเริ่มต้นที่จะทำให้ข้าวเด่นได้ ต้องมาจากสายพันธุ์” ประเด็นนี้ต้องแยกออกเป็น 2 ส่วน หนึ่ง ข้าวในพื้นที่ชลประทาน วันนี้ปลูกข้าวไม่ไวแสง ปัญหาที่พูดกันอยู่คือข้าวพันธุ์ไม่ไวแสง พื้นนุ่ม คือ ข้าวหอมพวง ซึ่งไทยมีข้าวพันธุ์ไม่ไวแสง พื้นนุ่ม คือ ข้าวหอมปทุมธานี กข 71 กข 79 แต่ไม่ตอบโจทย์เกษตรกรตรงที่ว่า อายุมาก 120-130 วัน เกษตรกรไม่ชอบ ใช้เวลานานไปและผลผลิตไม่เท่าข้าวหอมพวง

วันนี้ราคาข้าวขาขึ้น ถ้าคุณเป็นเกษตรกรจะไปปลูกข้าวที่ผลผลิตน้อยกว่าข้าวหอมพวงใหม่ ก็ไม่ปลูก เพราะราคาข้าวขึ้น ปลูกอะไรมาก็ซื้อ และวันนี้ให้ flavour ดีกว่าคนอื่น เกือบ 500-1,000 บาท เกษตรกรบ้านเราวันนี้มันหยุดไม่อยู่ รัฐบาลจะอย่างไรในเรื่องนี้ เรายังมีนักวิจัยที่มีความสามารถอยู่ เรายังมีจีโนมข้าว มียีนส์ของข้าวเกือบจะดีที่สุด เรามี stock asset ในส่วนนี้ แต่เราไม่มี Investment ในคน แรงงานคนที่เข้าไปในงาน Research พัฒนาคคนเข้าไปในงานวิจัย เพื่อจะเอาสิ่งต่างๆ เหล่านี้มาพัฒนาเป็นนวัตกรรมใหม่ เป็นเทคโนโลยีใหม่ ตรงนี้เราน้อยเกินไป

ดร.สมพร กล่าวว่า เรามีงบประมาณวิจัยเพียง 200 ล้านบาท แต่มีเงินอุดหนุนเป็นแสนล้านบาท แต่เงินที่จะสร้างการผลิต ที่มี Productivity ที่ดี ไม่มี เช่น พันธุ์ข้าว ระบบชลประทาน ศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรในการปรับตัว เป็น Community Base เวียดนามใช้ผู้ประกอบการส่งออกร่วมกับรัฐเพื่อส่งเสริมเกษตรกรชุมชนขึ้นมา ภายใน 10 ปีสามารถชิงตำแหน่ง flagship ของไทยได้ในตลาดส่งออกข้าวพื้นนุ่ม

สิ่งแรกรัฐบาลต้องมี mindset ที่จะมองในแง่ของการทำให้ข้าวไทยมีความโดดเด่น เราพูดแต่ไม่ค่อยได้ทำ นักการเมืองบ้านเราได้แต่พูด แต่พอถึงเวลาปฏิบัติจริง ๆ ไม่ได้ลงมือปฏิบัติให้เกิดขึ้น ถ้ามีเป้าหมายว่า จะทำให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เป้าหมายแรก การปรับปรุงพันธุ์ เอาพันธุ์ที่ดีให้กับเกษตรกร เหมือนเวียดนามที่มีรายได้เพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันก็จะทำเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามมาด้วย เกษตรผสมผสานตามมาอีก

วันนี้เกษตรกรของไทย โดยเฉพาะภาคอีสานเป็นเกษตรกร part time หวานเสร็จก็ไปทำงานอื่น ผลผลิตข้าวหอมมะลิจึงไม่ดี 355-400 กิโลกรัมต่อไร่ ข้าวหอมมะลิในภาคอีสานปลอมปนเยอะมาก ความบริสุทธิ์ของพันธุ์ข้าวไม่ได้ มีข้าวดี ข้าวแดงเต็มไปหมด รถเกี่ยวจากภาคกลางขึ้นไปเกี่ยวในภาคอีสานก็จะเอาข้าวพันธุ์ไม่ไวแสงในภาคกลางตามไปด้วย

ในทุ่งภาคอีสานในวันนี้ ไม่เหมือนเมื่อก่อนที่มีความบริสุทธิ์ของพันธุ์อยู่เยอะ เกษตรกรเก็บพันธุ์ไว้เอง ปลูกก็ได้พันธุ์บริสุทธิ์ เวลาไปปลูกก็ได้พันธุ์ที่ดี กลิ่นก็หอม นุ่มก็ได้ ผู้บริโภคซื้อไปก็ดีใจ

ตลาดบนข้าวหอมมะลิพรีเมียมยังขายได้

ตลาดข้าวพรีเมียมในตลาดบนยังคงอยู่ เช่น สิงคโปร์ ฮองกง ยังดีใจข้าวหอมมะลิไทยอยู่ ผู้ส่งออกในกลุ่มนี้จะมีฐานการผลิตของเกษตรกรที่เป็นกลุ่มการผลิตเฉพาะ เพราะต้องรักษาคุณภาพข้าวไว้ในการได้ซัพพลายที่แน่นอน ที่เชื่อถือได้และส่งออก แต่การส่งออกข้าวของไทยในปัจจุบัน จากเสียงสะท้อนที่ได้รับจากพ่อค้าคนจีน เขาบอกว่า ข้าวหอมมะลิไทยไม่หอมเหมือนเดิม ถ้าเทียบกับราคาข้าวเวียดนามแล้ว ข้าวเวียดนามถูกกว่า คนก็จะหันไปกินข้าวเวียดนาม มาร์เก็ตแชร์ของเราที่ส่งออกไปเงินก็หดตัวลง ๆ

วันนี้เราไม่ได้ดูแลสาวสวยในทุ่งกุลาลให้เหมือนก่อน พอชานาเกี่ยวปุ๊บ เอารถเกี่ยว ไปโรงสีเลย ความชื้น 25% โรงสีต้องอบความชื้นให้เหลือ 15% การอบอย่างรวดเร็วโดยใช้ความร้อน ความหอมกับความนุ่มก็จะถูกกระทบกระเทือนส่วนหนึ่งแน่นอน

"ข้าวหอมมะลิ ถ้าเราดูแลดี ๆ ก็เหมือนสาวสวยในทุ่ง วันนี้ก็ยังมีข้าวพันธุ์ไหนที่มากเทียบเท่ากับหอมมะลิได้ แต่ที่ผ่านมา เราไม่ได้ใส่ใจสาวสวยในทุ่งของเรา เราปล่อยให้ข้าวหอมมะลิ เหมือนสาวสวยที่เป็นกาก เป็นเกลือก ลิ่นโคลนติดเต็มไปหมด จากความสวยก็ไม่สวยแล้ว ความบริสุทธิ์ของพันธุ์ไม่ได้ มีข้าวดี ข้าวแดงปนเข้ามา มีการใส่ปุ๋ยยูเรียมากทำให้ภูภาคกับความหอม การเก็บเกี่ยวแต่ก่อนใช้แรงงาน เอาแรงเกี่ยว แต่เดี๋ยวนี้ใช้รถเกี่ยว ทำให้ข้าวหอมมะลิเสื่อมลง ทรุดลงไปกว่าเดิม"

อินเดียเข้าตลาดส่งออกข้าว

สำหรับการส่งออกข้าวตลาดจะแยกออกจากกัน ระหว่างข้าวคุณภาพ หรือ ข้าวนุ่ม กับข้าวขาว 5% ซึ่งเป็นตลาดคนมีรายได้ต่ำบริโภคเพื่ออิ่มท้อง ตลาดที่มีรายได้ดี กำลังซื้อสูงจะหันมาบริโภคข้าวนุ่มมากขึ้น เช่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ส่วนตลาดอาฟริกายังเป็นข้าว 5% อยู่ แต่การผลิต ถ้าจะตอบโจทย์ต้องดูว่าเกษตรกรได้ผลผลิตต่อไร่สูงหรือไม่ คือ หนึ่ง ราคาต่อตันสูง สอง ผลผลิตต่อพื้นที่สูง สองอันนี้อาจจะไปด้วยกันหรือไม่ไปด้วยกัน แต่ที่เราพยายามพัฒนาพันธุ์ข้าวก็คือให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น

ขณะที่การปลูกก็ต้องเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น ลดต้นทุนให้ต่ำลง เสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน เมื่อใดก็ตามที่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำลงได้ ผลผลิตต่อไร่จะต้องสูง ก็จะตอบโจทย์ สามารถแข่งขันในตลาดส่งออกได้

"ดร.สมพร" ยกตัวอย่างว่า อินเดีย ทำไม่ถึงส่งออกได้ถึง 22 ล้านตัน เพราะระยะหลังอินเดียใช้ในเรื่อง hybrid rice เข้ามา ทำให้ผลผลิตสูงมาก 1 พันกิโลกรัมต่อไร่ ขายได้ 320-340 เหรียญต่อตัน อินเดียถึงแย่งมาร์เก็ตแชร์จากประเทศอื่นๆ ได้หมด ขณะที่เวียดนามเองบอกว่า ต่อไปนี้จะลดการผลิตข้าวพื้นแข็งให้ลดลง หันมาสนใจ

คุณภาพให้มากขึ้น ตามสโลแกน 3 ลด 3 เพิ่ม เวียดนามจึงทำเรื่องคุณภาพมาโดยตลอด ส่งออกข้าวไม่เกิน 7-8 ล้าน ตัน พร้อมกับปรับพื้นที่ไปปลูกพืช high value อื่นๆ

เวียดนามชิงมาร์เก็ตแชร์ข้าวพื้นนุ่ม

ดร.สมพรมองว่า ความเป็นเจ้าตลาดข้าวของไทยคงสู้อินเดียไม่ได้ แต่เราจะรักษาตลาดมาร์เก็ตแชร์ในส่วน of ข้าวพื้นนุ่มได้อย่างไรเป็นคำถามที่ไม่รู้ว่าจะตอบอย่างไร ถ้าเราไม่ได้พัฒนาอะไรเลยตั้งแต่นี้ ตลาดข้าวพื้นนุ่มของเราจะถูกแย่งโดยเวียดนามอย่างสิ้นเชิง วันนี้เวียดนามส่งออกข้าวพื้นนุ่มมาเป็นอันดับ 1 ไม่ใช่ไทย และมีความต่อเนื่องในนโยบายพัฒนาพันธุ์ข้าว เพื่อก้าวไปสู่การเป็นผู้ส่งออกข้าวคุณภาพให้มากขึ้น แต่ไทยนโยบายไม่มีความชัดเจน

มิติของนักการเมืองเมืองไทยมองผลประโยชน์ในระยะสั้นที่ตัวเองจะได้ ไม่ได้คำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติในระยะยาวที่จะเกิดขึ้น หรือความอยู่ดีกินดีของประชาชนที่จะเกิดขึ้นในระยะยาว วันนี้นักการเมืองแจกไปก็ได้ คะแนนเสียง แต่เรื่องการปูพื้นฐานด้านชลประทาน การปรับปรุงพันธุ์ไม่ได้เห็นผลใน 1 ปี 2 ปี แต่เห็นผลต้องใช้เวลา 3-4 ปี วิธีนี้นักการเมืองไม่ชอบ

"ถ้านักการเมืองเห็นภาพเหล่านี้ ควร rotation งบประมาณ ส่วนหนึ่งมาสนับสนุนในด้านงานวิจัย ในเรื่องของการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำให้มากขึ้น แต่วันนี้จ่ายงบกลางไปในเรื่องการอุดหนุนแบบไม่มีเงื่อนไข"

ข้าวเกษตรอินทรีย์เรือธงใหม่

"ดร.สมพร" มองว่าในวิกฤตข้าวหอมมะลิเป็นโอกาสของ "ข้าวอินทรีย์" จะเป็นข้าวเรือธงต่อไป แต่ นโยบายของรัฐบาลเศรษฐกิจที่ประกาศมาโอบอุ้มข้าวเกษตรอินทรีย์ขนาดไหน ไม่ได้ดูแลสาวสวยที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเลย และวันนี้ยังเอาข้าวหอมมะลิที่ปลูกนอกเขตทุ่งกุลารุ เป็นข้าวหอมจังหวัดเอาเข้ามาใส่ในข้าวหอมมะลิอีก เราจึงต้องปรับวิถีคิดใหม่ ทำใหม่ หันมาปฏิรูปข้าวอย่างจริงจัง

ที่มา *ฐานเศรษฐกิจ*

พาณิชย์ พอใจ 4 มาตรการช่วยเหลือชาวนา ดึงราคาข้าวหอมมะลิสูงกว่าปีก่อน

นายอุดม ศรีสมทรง รองอธิบดีกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า สืบเนื่องจากข้าวเกษตรกร จังหวัดพิจิตรร้องเรียนกรณีข้าวเปลือกหอมมะลิมีราคาตกต่ำ ในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวเดือนพ.ย.-ธ.ค. โดยขายเป็นข้าวสด ได้ราคา 10,300 บาท/ตัน นั้น ขอชี้แจงว่า ฤดูเก็บเกี่ยวข้าวหอมมะลิในฤดูกาลนี้ราคาสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา โดยข้าวเปลือกหอมมะลิ ความชื้นไม่เกิน 15% ราคา 13,900-15,500 บาท/ตัน (เกี่ยวสด 10,800-12,000 บาท/ตัน) และปัจจุบันข้าวเปลือกหอมมะลิออกสู่ตลาดหมดแล้ว

ทั้งนี้ ในช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยวที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้ดำเนินมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2566/67 เพื่อเป็นการรักษาเสถียรภาพราคาข้าว และช่วยเหลือเกษตรกรในการลดต้นทุนการผลิต จำนวน 4 มาตรการ ได้แก่

1. โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ให้เกษตรกรเก็บข้าวไว้ในยุ้งฉาง หรือฝากไว้ที่สหกรณ์ โดยช่วยค่าฝากเก็บตันละ 1,500 บาท กรณีเกษตรกรฝากเก็บที่สหกรณ์ สหกรณ์จะได้รับค่าฝากเก็บตันละ 1,000 บาท เกษตรกรได้รับ ตันละ 500 บาท

2. โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จะให้สินเชื่อกับสถาบันเกษตรกร ซึ่งรัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยอัตรา 3.85% และสถาบันฯ รับภาระดอกเบี้ยอัตรา 1%

3. โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก รัฐชดเชยดอกเบี้ยในอัตรา 4%

4. โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกินครัวเรือนละ 20 ไร่ หรือครัวเรือนละไม่เกิน 20,000 บาท เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต และช่วยให้เกษตรกรมีกำลังใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวมากขึ้น

"จากการดำเนินการดังกล่าว ช่วยให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิที่เกษตรกรขายได้ในปีนี้ ยังอยู่ในระดับสูงกว่าปีที่ผ่านมา" รองอธิบดีกรมการค้าภายใน ระบุ

นายอุดม กล่าวว่ กรมการค้าภายใน ได้เพิ่มการติดตามดูแลการซื้อขายข้าวเปลือก ทั้งในเรื่องของการปิดป้ายแสดงราคารับซื้อ รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องชั่งน้ำหนักและเครื่องวัดความชื้น ซึ่งหากพบเห็นว่าทำข้าวหรือโรงสีใด ไม่ปิดป้ายแสดงราคารับซื้อ กดราคารับซื้อ โกงน้ำหนัก หรือมีพฤติกรรมใดๆ ที่เป็นการเอาเปรียบชาวนา สามารถร้องเรียนได้ที่ สายด่วนกรมการค้าภายใน โทร 1569

ที่มา สำนักข่าวอินโฟเควสท์ (IQ)

มูลนิธิข้าวไทยฯ เปิดเสวนา “ชาวนาไทยในอนาคต” และ “อนาคตของการค้าข้าวไทย” พร้อมโชว์นิทรรศการเทคโนโลยีสมัยใหม่

เมื่อวันที่ 13 ธ.ค.66 มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดการประชุมเวทีข้าวไทยปี 2566 ภายใต้แนวคิด “อนาคตข้าวไทย : โอกาสและความท้าทาย” โดยในงานจะมีเสวนากลุ่ม 2 ชุดคือ “ชาวนาไทยในอนาคต” และ “อนาคตของการค้าข้าวไทย” โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิในอุตสาหกรรมข้าวไทยและชาวนารุ่นใหม่ร่วมเป็นวิทยากรอย่างคับคั่ง อีกทั้งภายในงานยังมีการจัดแสดงนิทรรศการจากองค์กรภาคีเครือข่ายมากมาย หวังยกระดับอนาคตของข้าวและชาวนาไทย เพื่อให้ชาวนาไทยสามารถปรับตัวเข้ากับโลกสมัยใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้ และหวังที่จะเห็นสาธารณชนคนไทยยกย่องและใส่ใจในมรดกวัฒนธรรมข้าว และร่วมกันดูแลพื้นที่เพาะปลูกให้คงอยู่เป็นสมบัติของชาติต่อไป

นางขวัญใจ โกเมส เลขาธิการมูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ กล่าวว่ “มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ก่อตั้งขึ้นเพื่อสร้างอนาคตของข้าวไทยให้ดีขึ้น ชาวนาสามารถใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ผสมผสานกับวัฒนธรรมดั้งเดิมเพื่อเพิ่มผลิตผล และลดต้นทุนการผลิต โดยรักษาคุณภาพชีวิต และสภาพแวดล้อม และเข้าใจถึงกลไกของราคาข้าว กิจกรรมของโรงสีข้าว และการค้าข้าวทั้งภายในประเทศและนอกประเทศ เพื่อที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลงรอบ ๆ ตัว สามารถเข้ากับระบบเศรษฐกิจโลกาภิวัตน์ที่กำลังเผชิญอยู่ได้ จึงจัดงานการประชุมเวทีข้าวไทยปี 2566 ภายใต้แนวคิด “อนาคตข้าวไทย : โอกาสและความท้าทาย” โดยในงานจะมีเสวนากลุ่ม 2 ชุดคือ “ชาวนาไทยในอนาคต” และ “อนาคตของการค้าข้าวไทย” โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิในอุตสาหกรรมข้าวไทยและชาวนารุ่นใหม่ร่วมเป็นวิทยากรอย่างคับคั่ง ได้แก่ ดร.กัญญฉษิร ศิริธัญญา รศ.ดร.อิสริยา บุญญะศิริ คุณนิทัศน์ เจริญธรรมรักษา คุณณมฤต ฉัตรวิไล คุณสุกษัย ปิติวุฒิ คุณวัลลภ มานะธัญญา คุณวันนวัต กิตติเรียงลาภ คุณนิพนธ์ สมิตธาพิพัฒน์ คุณยงยุทธ พงษ์มหาดำรง และคุณสุทธิ สานกิ่งทอง”

ด้านนางสาวกัญญา ศิริธัญญา กรรมการบริหาร สถาบันวิจัยรวมใจพัฒนาความรู้ และนักวิชาการอิสระ มทร.ล้านนา กล่าวว่า “ในยุคปัจจุบันมีสถานการณ์มากมายที่ทำให้การดำเนินชีวิตของชาวนาไทยต้องเปลี่ยนไป สภาพภูมิอากาศโลกที่เปลี่ยนแปลงทั้งภัยแล้งและน้ำท่วมล้วนส่งผลกระทบต่อ กระบวนการผลิตข้าว ตั้งแต่การ เตรียมดิน วิธีปลูกข้าวและการดูแลรักษาข้าวจากปัญหาวัชพืช โรค และแมลง ทุกอย่างที่ทำนาจะต้องใช้ ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก ปัจจัยสำคัญ คือ เรื่องแรงงานที่ไม่เพียงพอ และปัจจุบันชาวนาส่วนใหญ่อยู่ในวัยสูงอายุ (ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) ทำให้การเปิดรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีค่อนข้างน้อยและกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีความสนใจในการทำนา เป็นอาชีพยังมีน้อยมาก เพราะผลตอบแทนที่คนรุ่นใหม่ส่วนใหญ่คิดว่าไม่คุ้มค่าและการผลิตข้าวที่มีปริมาณผลผลิต และคุณภาพต่ำ แต่มีต้นทุนสูงทำให้เกิดปัญหาหนี้สิน นั่นคือเป็นการทำนาที่มีรายได้ไม่พอกับต้นทุน จึงเกิดปัญหา ชาวนา หนีนาเข้าเมืองหารายได้ วิทยาลัยที่เข้าเมืองส่งรายได้มาให้พ่อแม่ที่สูงอายุใช้จ้างผู้อื่นมาทำนา บางรายให้ เข้าที่นา หรือในที่สุดขยที่นา ฉะนั้นชาวนาไทยจึงต้องปรับตัวสู่การเป็นชาวนาในอนาคตดังนี้

- 1.) สร้างการเปลี่ยนผ่านจากชาวนาที่สูงอายุ สู่ชาวนารุ่นใหม่ เพื่อลดผลกระทบจากปัญหาขาดแคลนแรงงาน
- 2.) สร้างองค์ความรู้แก่ชาวนาไทย บนพื้นฐานเทคโนโลยีการผลิตข้าว สู่ชาวนาในอนาคตในด้าน
 - 2.1) เทคโนโลยีการผลิตข้าวด้วยเครื่องจักรที่เหมาะสม ทดแทน แรงงาน
 - 2.2) เทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น ที่ทำให้ผลผลิตได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ
 - 2.3) เทคโนโลยีด้านพันธุ์ข้าว ที่ทนทานต่อสภาพแวดล้อม เหมาะสมกับตลาด
 - 2.4) เทคโนโลยีการใช้โดรน และเทคโนโลยีการใช้เลเซอร์ปรับระดับแปลง
 - 2.5) เทคโนโลยีการใช้ภาพถ่ายดาวเทียมประเมินสภาพการผลิต
 - 2.6) เทคโนโลยีด้านชีวภัณฑ์ และอื่นๆ
 - 2.7) การจัดการเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับแต่ละสภาพพื้นที่ (Tailor made Technology)”

ด้านนายวัลลภ มานะธัญญา อุปนายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย และประธานกรรมการ บริษัท บางซื่อโรงสี เจียเม้ง จำกัด กล่าวว่า “4 สมาคมประกอบด้วย 1.สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย 2.สมาคมโรงสีข้าวไทย 3.สมาคม ผู้ประกอบการข้าวถุงไทย และ 4.สมาคมค้าข้าวไทย พร้อมใจร่วมผนึกกำลังช่วยเหลือชาวนาไทยอย่างเต็มศักยภาพ พร้อมแนะนำให้ชาวนาไทยเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่การปลูกให้มากยิ่งขึ้น และแนะนำให้ภาครัฐฯ เข้ามาช่วยดูแลการวิจัย และพัฒนาปรับปรุงสายพันธุ์ให้ข้าวมีคุณภาพสูงมากยิ่งขึ้นด้วยเทคโนโลยีการเกษตรขั้นสูง และเข้ามาดูแลชาวนา ไทยทั้งในด้านการเงิน เพื่อสร้างให้ชาวนาไทยเห็นถึงคุณค่าของตนที่เป็นส่วนสำคัญในระบบห่วงโซ่อุปทาน ที่จะ พัฒนาเป็นผู้ประกอบการข้าวไทยในอนาคต”

ภายในงานยังมีการจัดแสดงนิทรรศการจากองค์กรภาคีเครือข่ายมากมายได้แก่

- นิทรรศการ “ศาสตร์แห่งแผ่นดิน สร้างวิถีสู่อนาคตชาวนาไทย” จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- แอปพลิเคชันไลน์บอทโรคข้าว จากสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)
- แอปพลิเคชัน ALLRice ระบบที่ปรึกษาชาวนาไทย จากกรมการข้าว
- การพัฒนาชุดตรวจการปนเปื้อนของข้าวหอมมะลิไทยเพื่อการส่งออก จากกรมการข้าว
- คาร์บอนเครดิตในนาข้าว (ลดโลกร้อน) และเทคโนโลยีดาวเทียมโดรนจากบริษัท วรุณา (ประเทศไทย)
- ดิจิทัลเทคโนโลยีเพื่อการทำนา จากบริษัทสยามคูโบต้าคอร์ปอเรชั่น จำกัด
- งานวิจัยที่เกี่ยวกับนวัตกรรมข้าวของ สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)

ที่มา สยามรัฐออนไลน์

ว. โชว์ผลงานวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่าผลผลิต "ข้าว" ในงาน Thailand Rice Fest 2023

ดร.ชุตินา เอี่ยมโชติชวลิต ผู้ว่าการสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) มอบหมายให้ ดร.โสภภาพรรณ สัญญาณเสนาะ ผอ.สำนักจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม และนางปริยดา วิสุทธิแพทย์ ผอ.สำนักสื่อสารองค์กร นำผลงานวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่าผลผลิต "ข้าว" ร่วมจัดแสดงนิทรรศการในงาน Thailand Rice Fest 2023 ระหว่างวันที่ 14 - 17 ธันวาคม พ.ศ. 2566 เวลา 10.00 - 20.00 น. ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ชั้น LG ฮอลล์ 6 ในฐานะที่ วว. เป็นหน่วยงานภาคีสำคัญและโดดเด่นในด้านงานวิจัยและพัฒนาข้าวที่มีศักยภาพ

สนับสนุนการจัดงานโดย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนวงการข้าวไทย ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ส่งเสริมกระตุ้นเศรษฐกิจ พร้อมสร้างการรับรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมายและเพิ่มมูลค่าข้าวไทยและผลิตภัณฑ์ให้แก่กลุ่มเกษตรกรต้นน้ำ ผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทาน ตลอดจนผู้บริโภคที่อยู่ปลายน้ำ ภายใต้กลยุทธ์ 1) การกินข้าวใหม่ 2) เทศกาลอาหารที่ใช้ข้าวสายพันธุ์พิเศษ และ 3) ตลาดสินค้าข้าวสร้างสรรค์

ผลงานของ วว. ที่นำไปจัดแสดงและเปิดโอกาสทางธุรกิจในงาน Thailand Rice Fest 2023 เพื่อสู่การต่อยอดนำไปผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม พร้อมทั้งการให้คำแนะนำเพื่อนำไปผลิตสู่เชิงพาณิชย์ มีดังนี้

- Beta oil ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารลดความเสี่ยงโรคหัวใจ
- เซรั่มบำรุงผิวจากสารสกัดข้าวกล้องงอก
- ครีมบำรุงผิวจากสารสกัดข้าวกล้องงอกปทุม
- ผลิตภัณฑ์ขัดทำความสะอาดผิวกายที่มีสารสกัดข้าวกล้องงอกปทุม
- Porskin series ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากสารสกัดจุลินทรีย์โพรไบโอติก
- ผลิตภัณฑ์ขนมข้าวกล้องงอกกรอบ
- ข้าวหอมมะลิ 105 คัดพิเศษเสริมซิลิเนียม

วว. พร้อมเป็นส่วนหนึ่งในความสำเร็จของผู้ประกอบการทุกท่าน สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 0 2577 9000 หรือที่ "วว. JUMP" <https://tistrservices.tistr.or.th/>

ที่มา ThaiPR.net

WAVE-THCOM เซ็น MOU วิจัยพัฒนาใช้ดาวเทียมเพิ่มศักยภาพปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้งในนาข้าว

นายเจมส์ แอนดริว มอร์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท เวฟ บีซีจี จำกัด (WAVE BCG) ซึ่งเป็นบริษัทลูกของ บมจ.เวฟ เอกซ์โพเนนเชียล (WAVE) ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (เอ็มไอยู) กับ บมจ.ไทยคม (THCOM)

นายเจมส์ กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของความร่วมมือในครั้งนี้ เพื่อที่จะสนับสนุน ส่งเสริม และประสานความร่วมมือด้านวิชาการ ระหว่างหน่วยงานทั้งสอง ในการวิจัยพัฒนาทั้งเทคโนโลยี การบริการ วิชาการ และบุคลากร เพื่อเพิ่มศักยภาพ และขีดความสามารถในการบริหารจัดการ ด้านเกษตรกรรมและสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้ง เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการตรวจสอบแปลงข้าวแบบเปียกสลับแห้ง เพื่อติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินคาร์บอนเครดิตสำหรับโครงการปลูกข้าว

“การลงนามครั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายได้ตระหนักถึงความสำคัญและมีความประสงค์จะร่วมมือกัน โดยไทยคมนำความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านเทคโนโลยีดาวเทียม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการติดตามและตรวจสอบวิธีการปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้งในนาข้าว โดยนำระบบวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงข้อมูลจำนวนมาก (Big Data) มาใช้งาน เพื่อมาประมวลผลโดยใช้ระบบวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics System) จะนำส่งข้อมูลที่ได้จากระบบวิเคราะห์และแสดงผลข้อมูล เพื่อการใช้งานจริงในขั้นต่อไป เพื่อเป็นแนวทางการนำระบบวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการติดตาม และตรวจสอบวิธีการปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้งในนาข้าว (Scientific and technology Solution for Alternate wetting and drying (AWD))” นายเจมส์กล่าว

นายเจมส์ กล่าวอีกว่า บริษัท เวฟ ปีซีจี เป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้บริการการซื้อขายคาร์บอนเครดิต และให้บริการ Climate solution แบบครบวงจร ตั้งแต่การให้คำปรึกษาทั้งฝั่งผู้ซื้อและผู้ขาย พัฒนาโครงการ รวมไปถึงจัดหาคาร์บอนเครดิต ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนให้ ภาคส่วนต่างๆ ดำเนินกิจกรรมด้วยความใส่ใจเพื่อลดผลกระทบต่อโลกร้อน

นายปฐมภพ สุวรรณศิริ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร THCOM กล่าวว่า การร่วมมือกับ เวฟ ปีซีจี ในครั้งนี้ จึงเป็นการต่อยอดพันธกิจของเรา ในการนำความเชี่ยวชาญในด้านดาวเทียมสำรวจระยะไกล และข้อมูลภูมิสารสนเทศมาวิเคราะห์ร่วมกับเทคโนโลยี Artificial Intelligence (AI) และ Machine Learning (ML) เพื่อส่งเสริมด้านการเกษตร และสิ่งแวดล้อมให้กับโครงการนี้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้นต่อไป

ที่มา สำนักข่าวอินโฟเควสท์

xx

เวียดนาม

สัปดาห์ที่ผ่านมา ภาวะราคาข้าวค่อนข้างทรงตัว โดยราคาข้าวขาว 5% อยู่ที่ระดับ 655-660 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เทียบกับระดับ 655-665 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน ท่ามกลางภาวะการค้าที่ยังคงค่อนข้างเงียบเหงา เนื่องจากอุปทานข้าวในตลาดอยู่ในภาวะตึงตัว ขณะที่ราคาข้าวเวียดนามยังคงอยู่ที่ระดับที่สูงเกินไป จึงทำให้ผู้ซื้อยังลังเลที่จะทำสัญญาซื้อขายในช่วงนี้

วงการค้าคาดว่า การเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิ (the winter-spring crop) จะเริ่มขึ้นในช่วงต้นปีหน้าและจะมีข้าวออกสู่ตลาดมากที่สุดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม 2567

ข้อมูลเบื้องต้นในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-16 ธันวาคม 2566 มีกำหนดการขนถ่ายสินค้าข้าวขึ้นเรือบรรทุกสินค้าที่ทำเรือ Ho Chi Minh City port จำนวนข้าวประมาณ 132,450 ตัน โดยปลายทางส่วนใหญ่ไปยังฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และคิวบา

กรมคุณภาพ แปรรูปและพัฒนาตลาด สังกัดกระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบท (the Department of Quality, Processing and Market Development under the Ministry of Agriculture and Rural Development (MARD)) รายงานว่า ในปีนี้เวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวประมาณ 44.37 ล้านไร่ มีผลผลิตข้าวเปลือกประมาณ 43.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 420,000 ตัน จากปีที่แล้ว และผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 973 กิโลกรัมต่อไร่

โดยในช่วง 11 เดือนของปีนี้ (มกราคม-พฤศจิกายน 2566) เวียดนามส่งออกข้าวได้แล้วประมาณ 7.75 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 4.41 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 16.2% และมูลค่าเพิ่มขึ้น 36.3% เมื่อ

เทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ราคาส่งออกเฉลี่ยอยู่ที่ 568 เหรียญสหรัฐต่อดัน มูลค่าเพิ่มขึ้น 17.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

นาย Tran Thanh Nam รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรฯ (The Ministry of Agriculture and Rural Development (MARD)) กล่าวในระหว่าง การประชุมเชิงปฏิบัติการที่จัดขึ้นในจังหวัด Hau Giang ในเขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 ว่าภาคอุตสาหกรรมข้าวมีบทบาทสำคัญในภาคการเกษตรของเวียดนามและทั่วโลก โดยคาดว่าตลาดข้าวในประเทศและต่างประเทศจะยังคงคึกคัก เนื่องจากมีความต้องการนำเข้าจำนวนมากจากจีน อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ตะวันออกกลาง และแอฟริกา

สำนักข่าว Bloomberg รายงานโดยอ้างถึงผู้บริหารกรมการผลิตพืชผลของกระทรวงเกษตรฯ (The Agriculture Ministry's crop production department) ว่าการผลิตข้าวเปลือกของเวียดนามในปี 2567 คาดว่า จะอยู่ที่ประมาณ 43.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากประมาณ 43.1 ล้านตันในปี 2566 เนื่องจากผลผลิตที่สูงขึ้น โดยกระทรวงคาดการณ์ว่าผลผลิตจะเพิ่มขึ้นเป็น 980 กิโลกรัมต่อไร่ จาก 973 กิโลกรัมต่อไร่ ในปีนี้

ในการประชุมเชิงปฏิบัติการนอกรอบเทศกาลข้าวนานาชาติ (the International Rice Festival) ในจังหวัด Hau Giang มีการตั้งข้อสังเกตว่ารัฐบาลกระตือรือร้นที่จะทำงานร่วมกับกระทรวงเกษตรของประเทศอื่นๆ เพื่อปรับปรุงปริมาณผลผลิตในประเทศ โดยชาวนาจะได้รับการฝึกอบรมในการปลูกข้าวด้วยวิธีที่ยั่งยืนซึ่งจะช่วยเพิ่มรายได้ ขณะเดียวกันรัฐบาลได้ให้คำมั่นว่าจะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนข้าวในประเทศที่สูงขึ้น เพื่อไม่ให้กระทบกับผู้บริโภค

สำนักข่าว VNA รายงานว่า คณะผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (the Ministry of Industry and Trade; MoIT) นำโดยรองผู้อำนวยการสำนักงานการค้าต่างประเทศ (Deputy Director of the ministry's Agency of Foreign Trade) และตัวแทนจากผู้ส่งออกข้าวของเวียดนามจำนวน 19 ราย ได้เดินทางเยือนกรุงปักกิ่ง ประเทศจีน เพื่อส่งเสริมการส่งออกข้าวของเวียดนามไปยังตลาดนี้

ทั้งนี้ จากข้อมูลของกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (MoIT) การส่งออกข้าวจากเวียดนามไปยังจีนมีการเติบโตที่ดีในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา คิดเป็นเกือบหนึ่งในห้าของการนำเข้าข้าวทั้งหมดของจีน โดยในปี 2565 การส่งออกข้าวของเวียดนามไปยังจีนมีจำนวน 834,200 ตัน มูลค่าประมาณ 423.2 ล้านดอลลาร์ และในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2566 จีนนำเข้าข้าวจากเวียดนามเกือบ 869,000 ตันจากเวียดนาม เพิ่มขึ้น 41.1% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2565 โดยเวียดนามได้ส่งออกพันธุ์ข้าวยอดนิยมในประเทศจีน เช่น ข้าวเหนียว ข้าวหอม และข้าวหอมพันธุ์ ST

ด้านผู้ส่งออกข้าวมองว่าจีนเป็นตลาดสำคัญเนื่องจากเป็นผู้ซื้อข้าวรายใหญ่อันดับสองของเวียดนาม ซึ่งผู้ส่งออกได้ใช้ความพยายามอย่างไม่หยุดยั้งในการปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการ รวมถึงรสนิยมของผู้บริโภคชาวจีนให้ดียิ่งขึ้น

เพื่อเป็นการกระชับความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างทั้งสองประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับภาคเหนือของจีน คณะผู้แทนได้บรรลุข้อตกลงกับหน่วยงาน สมาคม และธุรกิจการเกษตรและอาหารของจีน โดยเฉพาะธุรกิจข้าวของจีน โดยทั้งสองฝ่ายจะเสริมสร้างการสนับสนุนทางการค้าและสร้างช่องทางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและส่งเสริมการส่งออกข้าวของเวียดนามไปยังจีน รวมทั้งจะพิจารณาการลงนามบันทึกความเข้าใจเพื่อส่งเสริมการส่งออกและการค้าระหว่างทั้งสองประเทศ ในขณะที่เดียวกันก็สนับสนุนผลิตภัณฑ์ข้าวของเวียดนามให้เจาะลึกเข้าไปในช่องทางค้าปลีกและอีคอมเมิร์ซแบบดั้งเดิมของจีนด้วย

ที่มา *Oryza.com*

กัมพูชา

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (Cambodian Rice Federation; CRF) ประกาศราคาส่งออกข้าวประจำวัน ที่ 14 ธันวาคม 2566 ดังนี้

1. ข้าวหอม Malys Angkor (Pka Romdoul) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 928 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB) เพิ่มขึ้นจากราคาวันที่ 22 พฤศจิกายน 2566 ที่ 800 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB)
2. ข้าวหอม Fragrant Rice (Sen Kra Ob - SKO) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 865 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB) เพิ่มขึ้นจากราคาวันที่ 22 พฤศจิกายน 2566 ที่ 750 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB)
3. ข้าวหอม Fragrant Rice (SRO) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 800 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB) เพิ่มขึ้นจากราคาวันที่ 22 พฤศจิกายน 2566 ที่ 710 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB)
4. ข้าวขาวพื้่นนุ่ม (White Rice Soft Texure) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 770 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB) เพิ่มขึ้นจากราคาวันที่ 22 พฤศจิกายน 2566 ที่ 690 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB)
5. ข้าวขาวพื้่นแข็ง (White Rice Hard Texure) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 770 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB) ลดลงจากราคาวันที่ 22 พฤศจิกายน 2566 ที่ 710 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB)
6. ข้าวหนึ่ง (Parboiled Rice) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 780 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB) เพิ่มขึ้นจากราคาวันที่ 22 พฤศจิกายน 2566 ที่ 750 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB)
7. ข้าวกล็องหอม (Brown Jasmine Rice) ราคาอยู่ที่ 905 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB) เพิ่มขึ้นจากราคาวันที่ 22 พฤศจิกายน 2566 ที่ 760 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB)
8. ข้าวกล็องขาว (Brown White Rice) ราคาอยู่ที่ 750 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB) เพิ่มขึ้นจากราคาวันที่ 22 พฤศจิกายน 2566 ที่ 680 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB)
9. ข้าวหอมอินทรีย์ (Organic Jasmine Rice) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 1,450 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB) เพิ่มขึ้นจากราคาวันที่ 22 พฤศจิกายน 2566 ที่ 1,400 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB)
10. ข้าวขาวอินทรีย์ (Organic White Rice) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 1,175 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB) เพิ่มขึ้นจากราคาวันที่ 22 พฤศจิกายน 2566 ที่ 1,150 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB)
11. ข้าวหนึ่งอินทรีย์ (Organic Parboiled Rice) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 1,300 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB) เพิ่มขึ้นจากราคาวันที่ 22 พฤศจิกายน 2566 ที่ 1,250 เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB)

สหพันธ์ข้าวแห่งกัมพูชา (The Rice Federation of Cambodia) คาดการณ์ว่าการส่งออกข้าวสารในปี 2566 จะเพิ่มขึ้นประมาณ 5-10% เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว ซึ่งการเพิ่มขึ้นนี้จะส่งผลให้ในปีนี้มี การส่งออกข้าวสาร ประมาณ 670,000 ตัน ซึ่งคิดเป็น 95% ของเป้าหมายที่วางแผนไว้คือการส่งออก 700,000 ตัน

นาย Song Saran ประธานคณะกรรมการสหพันธ์ข้าวแห่งกัมพูชา (Chairman of the Board of the Rice Federation of Cambodia) เน้นย้ำถึงความสำคัญของการรักษาการส่งออกข้าวที่สมเหตุสมผลเพื่อปกป้องอุตสาหกรรมข้าวในท้องถิ่นและการดำรงชีวิตของเกษตรกร แม้ว่าการส่งออกข้าวของกัมพูชาเติบโตช้ากว่าประเทศเพื่อนบ้าน แต่จุดมุ่งเน้นยังคงอยู่ที่การรับรองความยั่งยืนของภาคส่วนนี้ และความอยู่รอดของธุรกิจโรงสีข้าว แม้ว่า จะเผชิญกับความสูญเสียเพียงเล็กน้อยก็ตาม

ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การส่งออกข้าวเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยคือการขาดแคลนข้าวเพื่อการส่งออกในช่วงที่ผ่านมา โดยสมาชิกสหพันธ์โรงสีข้าวกัมพูชา (Cambodian Mills Federation) ต้องแข่งขันเพื่อซื้อข้าวจากเกษตรกรกับผู้ค้าชาวเวียดนามที่ให้ราคาสูงกว่า ซึ่งการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นนี้ส่งผลให้ราคาข้าวสารและข้าวเปลือกสูงขึ้น

นาย Song Saran ระบุว่า ถ้ากัมพูชาซื้อข้าวเพียงพอสำหรับการส่งออกก็อาจจะทำให้การส่งออกเพิ่มขึ้นได้ถึง 30% อย่างไรก็ตามข้อเท็จจริงก็คือ ขณะนี้ผู้ส่งออกข้าวกำลังเผชิญกับความท้าทายในการจัดหาข้าวเนื่องจากการแข่งขันรับซื้อข้าวกับพ่อค้าชาวเวียดนาม ซึ่งเวียดนามได้เปรียบทางด้านกรอบข้าวให้แห้ง คลังสินค้า การขนส่ง และโครงสร้างพื้นฐานของท่าเรือ

ทั้งนี้ การที่กัมพูชาประสบกับภาวะอุปทานข้าวไม่เพียงพอสำหรับการส่งออก ทำให้คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อ การส่งออกข้าวในปีหน้าด้วย แม้ว่าราคาในตลาดจะสูง แต่เจ้าของโรงสีก็ยังคงต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษในการรวบรวมข้าวจากเกษตรกรเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ นอกจากนี้ สถานการณ์อาจเลวร้ายลงในไตรมาสแรกของปี 2567 เนื่องจากกัมพูชาเก็บเกี่ยวข้าวได้ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม ซึ่งอาจนำไปสู่การขาดแคลนข้าวเพื่อการส่งออก อย่างไรก็ตาม เมื่อเข้าสู่ฤดูเก็บเกี่ยวข้าวในฤดูแล้ง คาดว่าการส่งออกจะเพิ่มขึ้นตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 เป็นต้นไป ที่มา *Oryza.com*

ฟิลิปปินส์

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ณ วันที่ 7 ธันวาคม 2566 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวแล้วประมาณ 3.131 ล้านตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,924 ใบ) ลดลงประมาณ 18.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 3.826 ล้านตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 4,302 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2565 โดยมีการนำเข้าในเดือนมกราคม 2566 จำนวน 252,474.66 ตัน เดือนกุมภาพันธ์ 2566 จำนวน 142,079 ตัน เดือนมีนาคม 2566 จำนวน 407,178.36 ตัน เดือนเมษายน 2566 จำนวน 516,895.17 ตัน เดือนพฤษภาคม 2566 จำนวน 321,582.36 ตัน เดือนมิถุนายน 2566 จำนวน 223,211.0 ตัน เดือนกรกฎาคม 2566 จำนวน 156,981.17 ตัน เดือนสิงหาคม 2566 จำนวน 332,892.17 ตัน เดือนกันยายน 2566 จำนวน 328,559.92 ตัน เดือนตุลาคม 2566 จำนวน 155,905.4 ตัน เดือนพฤศจิกายน 2566 จำนวน 247,925.0 ตัน และเดือนธันวาคม (1-7 ธันวาคม) จำนวน 45,398.9 ตัน

โดยนำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 2.759 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 88.1% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด ตามด้วยประเทศไทยจำนวน 187,310.67 ตัน (6.0% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) เมียนมาจำนวน 128,338 ตัน (4.1% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ปากีสถานจำนวน 35,705.21 ตัน (1.1% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) อินเดียนจำนวน 13,734.79 ตัน (0.4% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) นอกจากนี้ ยังนำเข้าจากกัมพูชา 3,615 ตัน จีน 1,560 ตัน ญี่ปุ่น 524.8 ตัน ไต้หวัน 1,250 ตัน อิตาลี 12.36 ตัน และสเปน 0.96 ตัน

สำหรับบริษัทผู้นำเข้าที่สำคัญ (ที่นำเข้าตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-7 ธันวาคม 2566) ได้แก่

- 1.BLY Agri Venture Trading นำเข้าจำนวน 226,838 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 177 ใบ)
- 2.Davao Solar Best Corporation นำเข้าจำนวน 220,558 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 301 ใบ)
- 3.ORISON FREE ENTERPRISE INC. นำเข้า 191,663.8 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 216 ใบ)
- 4.MANUS DEI RESOURCES ENT. INC. นำเข้า 179,019 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 219 ใบ)
- 5.River Valley Distribution, Inc. นำเข้าจำนวน 118,520 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 30 ใบ)

6. Macman Rice and Corn Trading นำเข้าจำนวน 112,296 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 42 ใบ)
7. MUTYA RICE MILL Co., Ltd นำเข้าจำนวน 106,234.54 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 120 ใบ)
8. Sodatrade Corporation นำเข้าจำนวน 97,770 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 56 ใบ)
9. JMC Ricemill Corporation นำเข้าจำนวน 90,291.55 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 176 ใบ)
10. VITRAM MARKETING INC. นำเข้าจำนวน 88,430.6 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 170 ใบ)

ในปี 2565 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวประมาณ 3.826 ล้านตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 4,302 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 38.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 2.771 ล้านตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,383 ใบ) ในปี 2564 โดยในปี 2565 ฟิลิปปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามจำนวนประมาณ 3.178 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 83.1% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด ตามด้วยประเทศเมียนมาจำนวน 244,738 ตัน (6.4% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ประเทศไทยจำนวน 183,230.4 ตัน (4.8% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ประเทศปากีสถานจำนวน 198,912.7 ตัน (5.2% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ประเทศอินเดียจำนวน 10,094.5 ตัน (0.26% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) นอกจากนี้ยังนำเข้าจากประเทศจีน 9,328.4 ตัน ญี่ปุ่น 303.1 ตัน สิงคโปร์ 822 ตัน เกาหลีใต้ 400 ตัน และสเปน 4.96 ตัน

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา รายงานโดยอ้างหนังสือพิมพ์ Business World ว่า กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (DA) เปิดเผยว่า นาย Francisco Tiu Laurel Jr. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ ได้ลงนามคำสั่ง Memorandum Circular (MC) 53 เนื่องจากตระหนักถึงความจำเป็นในการรับประกันอุปทานและปริมาณสต็อกข้าวที่เพียงพอ และเพื่อให้มั่นใจถึงความพร้อมในการเข้าถึง การเข้าถึง และความสามารถในการซื้อข้าวที่ปลอดภัย โดยได้แก้ไขคำสั่ง Memorandum Circular (MC) 43 กำหนดให้สินค้าข้าวต้องถูกส่งออก 30 วัน นับจากวันที่ออกใบรับรองการนำเข้าสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPSICs) โดยไม่คำนึงถึงประเทศต้นทางจากเดิมกำหนดให้ระยะเวลาการนำเข้าข้าวจากในอาเซียน (ยกเว้นเมียนมา) ต้องเดินทางมาถึงฟิลิปปินส์ภายใน 60 วัน และภายใน 90 วัน สำหรับข้าวที่นำเข้าจากประเทศเมียนมาและประเทศอื่นๆ

ทั้งนี้การนำเข้ายังคงอยู่ภายใต้ขั้นตอนการกักกันพืช ณด่านขาเข้าเมื่อสินค้าเดินทางมาถึงท่าเรือในฟิลิปปินส์ นอกจากนี้ ในคำสั่งดังกล่าวยังระบุให้ผู้นำเข้าต้องใช้ใบอนุญาต SPSICs อย่างเต็มที่ หากมีการใช้ SPSICs ในระดับต่ำหรือไม่มีเลยอาจส่งผลให้เกิดการลงโทษและบทลงโทษตามหลักเกณฑ์ เนื่องจากทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการคาดการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการจัดหาข้าว

กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ยังคาดการณ์ว่า การนำเข้าข้าวจะอยู่ภายใต้การคาดการณ์ของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ปริมาณ 3.8 ล้านตัน และเมื่อเดือนตุลาคม 2566 ที่ผ่านมา รัฐบาลอินเดียได้จัดสรรโควตาการส่งออกข้าวปริมาณ 295,000 ตัน สำหรับข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาติให้กับฟิลิปปินส์

นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ยังได้แจ้งกับคณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎร ก่อนหน้านี้ว่า ได้สั่งการให้ผู้ค้าใช้ใบอนุญาตนำเข้าข้าวเพิ่มเติมอีก 1 ล้านตันภายใน 30 วันเช่นกัน เพื่อรองรับอุปทาน โดยข้อมูลของสำนักงานอุตสาหกรรมพืช (BPI) ระบุว่า ณ วันที่ 16 พฤศจิกายน 2566 ปริมาณนำเข้าข้าวอยู่ที่ 2.93 ล้านตัน และตามข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติฟิลิปปินส์ระบุว่า ในช่วงต้นเดือนตุลาคม 2566 มีปริมาณสต็อกข้าวอยู่ที่ 2.04 ล้านตัน ขณะที่กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ได้ประมาณการปริมาณการเก็บเกี่ยวข้าวในปีที่ 20 ล้านตันซึ่งจะเกินกว่า 19.76 ล้านตันที่ประกาศไว้ในปี 2565

ที่มา Oryza.com และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา

อินโดนีเซีย

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า ทางกรอินโดนีเซียสั่งการให้ทหารช่วยเหลือชาวนาในการเพาะปลูกข้าว เนื่องจากภัยแล้งที่รุนแรงทำให้จำนวนผลผลิตข้าวในประเทศลดลง ส่งผลให้มีความจำเป็นต้องเพิ่มการนำเข้าข้าว ในช่วงที่ราคาพุ่งสูงขึ้น และเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงทางอาหาร

ในการเพาะปลูกที่ล่าช้ากว่ากำหนดเนื่องจากความแห้งแล้งอันเกิดจากสภาพอากาศแบบเอลนีโญ ประธานาธิบดีโจโก วิโดโด (President Joko Widodo) ผู้นำอินโดนีเซียได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ทหารชั้นประทวนในหมู่บ้านต่างๆ หรือที่เรียกว่า บาบินซา (Babinsa) ช่วยเหลือเกษตรกรในการเพาะปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จากฝนที่ตกเมื่อเร็วๆ นี้

ประธานาธิบดีโจโก วิโดโด กล่าวระหว่างการเดินทางเยือนเขตเปอกาลองันในจังหวัดชวากลาง (Pekalongan regency in central Java) เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 ว่าเนื่องจากฝนที่ตกในบางจังหวัด ทางกรจึงต้องการส่งเสริมให้ชาวนาเริ่มปลูกข้าว ซึ่งการเพาะปลูกข้าวที่ล่าช้ากว่ากำหนดเนื่องจากปรากฏการณ์เอลนีโญ

ทั้งนี้ เมื่อต้นเดือนที่ผ่านมา รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรของอินโดนีเซียและผู้บัญชาการกองทัพได้ลงนามในข้อตกลงความร่วมมือ ซึ่งรวมถึงบุคลากรทางทหารที่ช่วยเหลือในการทำนาและการใช้พื้นที่ว่างของทหารในการเพาะปลูก พร้อมด้วยต้นกล้าและเครื่องจักรที่กระทรวงเกษตรจัดหาให้

นาย Julius Widjojono โฆษกของกองทัพกล่าวว่า เกษตรกรบางรายมีที่ดินแต่มีกำลังคนไม่เพียงพอ เนื่องจากเกษตรกรมีอายุมากขึ้น ในขณะที่คนรุ่นใหม่ชอบทำงานในโรงงาน ดังนั้นกองทัพจึงสามารถช่วยเหลือเรื่องเครื่องมือและบุคลากรได้

นาย Sugiono เจ้าหน้าที่เข้าร่วมงานนี้ บอกว่าเขาได้เข้าร่วมการฝึกอบรมเรื่องการปลูกข้าวเป็นเวลาหนึ่งเดือนเพื่อช่วยเหลือชาวนา ซึ่งแม้ว่าโดยทั่วไปแล้วจะมีเจ้าหน้าที่ทหารเพียงคนเดียวเท่านั้นที่ได้รับมอบหมายให้ประจำหมู่บ้าน แต่เจ้าหน้าที่สามารถจัดทำแผนที่ความต้องการกำลังคนสำหรับการเพาะปลูกได้ และพวกเขาจะถูกส่งไปประจำการจากหน่วยทหารใกล้เคียง

ขณะที่ นาย Amran Sulaiman รัฐมนตรีกระทรวงเกษตร กล่าวเมื่อต้นเดือนที่ผ่านมาว่า การมีส่วนร่วมของกองทัพในอดีตช่วยให้อินโดนีเซียสามารถพึ่งพาตนเองด้านอาหารได้ และความร่วมมือครั้งใหม่อาจช่วยให้ประเทศลดการนำเข้าข้าวได้

ตามข้อมูลของกระทรวงเกษตรฯ พื้นที่ปลูกข้าวของอินโดนีเซียในช่วงระหว่างเดือนกันยายนถึงพฤศจิกายน 2566 ลดลงถึง 53.61% จากปีที่แล้ว โดยพืชที่ปลูกในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปีมักจะให้ผลผลิตในช่วงต้นปีหน้า ซึ่งภาวะภัยแล้งทำให้การเพาะปลูกสำหรับการเก็บเกี่ยวในปี 2567 ของอินโดนีเซียต้องล่าช้า หลังจากที่มีผลผลิตข้าวในปีที่แล้วลดลงเหลือ 30.9 ล้านตัน จาก 31.53 ล้านตันเมื่อปีที่แล้ว

อย่างไรก็ตาม อินโดนีเซียคาดว่าจะผลผลิตข้าวจะเพิ่มขึ้นเป็น 32 ล้านตันในปี 2567 ในขณะที่การเก็บเกี่ยวในฤดูการผลิตหลักในช่วงเดือนมีนาคมและเมษายน 2567 จะมีประมาณ 10.07 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 14% จากปีนี้

ทั้งนี้ อุปทานข้าวทั่วโลกตั้งตัวมากยิ่งขึ้นในปีนี้อาจเกิดจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ซึ่งมักก่อให้เกิดสภาพอากาศที่ร้อนแห้งแล้งกว่าปกติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่งผลให้ผลผลิตในประเทศผู้ผลิตและผู้บริโภคที่สำคัญลดลง โดยราคาข้าวในศูนย์กลางการส่งออกที่สำคัญหลายแห่งของเอเชียเพิ่มขึ้นถึง 45% สูงสุดในรอบ 15 ปี หลังจากที่ยินเดีย ซึ่งเป็นผู้ส่งออกอันดับหนึ่งของโลกได้ประกาศจำกัดการส่งออกข้าว

สำนักข่าว Reuters รายงานโดยอ้างกระทรวงเกษตร (the Agricultural Ministry) ว่าอินโดนีเซียคาดว่าจะผลิตข้าวได้มากกว่า 10 ล้านตัน (ข้าวสาร) ในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวสูงสุดที่กำลังจะมาถึงในเดือนมีนาคม - เมษายน 2567 โดยกระทรวงคาดการณ์การผลิตข้าวในเดือนมีนาคม 2567 อยู่ที่ประมาณ 5.56 ล้านตัน (ข้าวสาร) และในเดือนเมษายน 2567 อยู่ที่ประมาณ 4.51 ล้านตัน (ข้าวสาร)

จากข้อมูลเบื้องต้นของสำนักงานสถิติ (the Statistics Agency; BPS) การปลูกข้าวตั้งแต่เดือนกันยายนถึงพฤศจิกายน 2566 มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 5.25 ล้านไร่ ลดลงประมาณ 53.61% เมื่อเทียบเป็นรายปี โดยรัฐบาลคาดการณ์การผลิตข้าวปี 2567 ว่าจะอยู่ที่ประมาณ 32 ล้านตัน

ทั้งนี้ เพื่อจัดการกับปัญหาอุปทานและราคาข้าวในประเทศที่สูงขึ้น Bulog ซึ่งเป็นหน่วยงานจัดซื้ออาหารของรัฐบาลได้มีการนำเข้าข้าวรวมประมาณ 3.3 ล้านตัน (ณ เดือนพฤศจิกายน 2566) จากโควตานำเข้าข้าวของปี 2566 ที่ 3.8 ล้านตัน อย่างไรก็ตาม การนำเข้าจะขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานในประเทศ

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานว่า ได้เพิ่มการคาดการณ์สำหรับการผลิตข้าวสารของอินโดนีเซียในปีการตลาด 2023/24 (มกราคม-ธันวาคม 2567) ของอินโดนีเซียเป็น 34 ล้านตัน จากการคาดการณ์อย่างเป็นทางการที่ 33.5 ล้านตัน ซึ่งการคาดการณ์เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากประมาณ 33.7 ล้านตันในปีการตลาด 2022/23 ขณะเดียวกันก็ได้ประมาณการพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวในปี 2022/23 จะลดลงเหลือประมาณ 70 ล้านไร่ จากประมาณการก่อนหน้านี้ที่ 72.19 ล้านไร่ เนื่องจากผลกระทบของปรากฏการณ์เอลนีโญ ซึ่งเป็นที่เข้าใจกันว่าเกษตรกรได้เปลี่ยนมาปลูกข้าวโพด โดย USDA คาดว่าสภาวะเอลนีโญจะขยายออกไปจนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2567 ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวในปีการตลาด 2023/24 (มกราคม-ธันวาคม 2567)

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ยังคงคาดการณ์การบริโภคข้าวของอินโดนีเซียในปี 2023/24 จะไม่เปลี่ยนแปลงตามการคาดการณ์อย่างเป็นทางการก่อนหน้านี้ที่ 35.8 ล้านตัน โดยการคาดการณ์เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปีการตลาด 2022/23 ที่ประมาณ 35.5 ล้านตัน ซึ่งการเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบเป็นรายปีมีสาเหตุมาจากการจัดสรรของรัฐบาลสำหรับโครงการสาธารณสุขที่เพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ ในเดือนสิงหาคม 2566 รัฐบาลอินโดนีเซียอนุญาตให้ Bulog จัดจำหน่ายข้าวภายใต้โครงการรักษาเสถียรภาพของอุปทานอาหารและราคา (The Stabilization of Food Supply and Prices program; SPHP) และในเดือนกันยายน 2566 ได้พิจารณาแจกจ่ายข้าวภายใต้โครงการครอบครัวผู้รับผลประโยชน์ (the Beneficiary Family (KPM)) จนถึงเดือนพฤศจิกายน 2566 เพื่อรับมือกับภาวะราคาที่สูงขึ้น โดยรัฐบาลได้ตัดสินใจดำเนินโครงการ KPM ต่อไปจนถึงเดือนมีนาคม 2567

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) คาดการณ์การนำเข้าข้าวของอินโดนีเซียในปีการตลาด 2023/24 ตามการคาดการณ์อย่างเป็นทางการก่อนหน้านี้ที่ 2 ล้านตัน ซึ่งลดลงจากประมาณ 2.8 ล้านตันในปี 2022/23 ซึ่งการนำเข้าข้าวในปี 2022/23 คาดว่าจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากรัฐบาลจะจัดหาข้าวจากตลาดต่างประเทศมากขึ้นเพื่อรับมือกับภาวะราคาข้าวในประเทศที่สูงขึ้น

ขณะเดียวกันรัฐบาลขอให้หน่วยงาน Bulog ตั้งเป้าหมายการจัดซื้อข้าวปี 2566 ไว้ที่ 2.4 ล้านตัน ซึ่ง ณ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2566 หน่วยงาน Bulog ได้จัดหาข้าวจากเกษตรกรในท้องถิ่นรวมแล้วประมาณ 945,228 ตัน

ปัจจุบันสต็อกข้าวของหน่วยงาน Bulog อยู่ที่ประมาณ 1.45 ล้านตัน โดยรัฐบาลต้องการให้ Bulog รักษาระดับสต็อกสิ้นปีขั้นต่ำไว้ที่ 1.5-2 ล้านตัน ทั้งนี้ USDA ได้เพิ่มการคาดการณ์สต็อกข้าวปลายปีของปีการตลาด 2023/24 ไว้ที่ 4.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากการคาดการณ์อย่างเป็นทางการก่อนหน้านี้ที่ 3.7 ล้านตัน ซึ่งการคาดการณ์

ดังกล่าวเพิ่มขึ้นจากประมาณ 3.9 ล้านตัน ในปีการตลาด 2022/23 เนื่องจากคาดว่าจะมีการผลิตที่ดีขึ้นและการจัดสรรการนำเข้าเพิ่มเติม

สำนักข่าว The Jiji Press รายงานว่า เจ้าหน้าที่ของทางการญี่ปุ่นกล่าวว่า อินโดนีเซียตกลงที่จะกำหนดโควตาภาษีค่า 8,500 ตันสำหรับการนำเข้าข้าวจากญี่ปุ่น โดยโควตาดังกล่าวจะถูกนำมาใช้โดยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขข้อตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศในเอเชียเพื่อการค้าเสรี ซึ่งได้รับการตกลงกันอย่างกว้างขวาง

ภายในโควตาดำเนินการนำเข้าอินโดนีเซียจะใช้อัตราภาษีประมาณ 4.3 เยนต่อกิโลกรัม ซึ่งโควตาดังกล่าวคาดว่าจะส่งผลให้การส่งออกข้าวของญี่ปุ่นขยายตัวได้อย่างมั่นคง

เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรฯของญี่ปุ่น ระบุว่า อัตราภาษีในปัจจุบันอยู่ที่ประมาณ 4.3 เยนเช่นกัน แต่อินโดนีเซียตั้งใจที่จะคงอัตราภาษีให้ต่ำเนื่องจากสถานการณ์ภายในประเทศ จึงมีความเป็นไปได้ที่จะมีการขึ้นภาษีเมื่อใดก็ได้ ทั้งนี้ ในปี 2022 ญี่ปุ่นส่งออกข้าวสารไปยังอินโดนีเซียเพียง 39 ตันเท่านั้น

ที่มา *Oryza.com*

ญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture, Forests, and Fisheries; MAFF) ประกาศผลการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import (MA) ครั้งที่ 7 ปีงบประมาณ 2566 (เมษายน 2566-มีนาคม 2567) เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2566 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 35,000 ตัน ประกอบด้วย 1.ข้าวสารเมล็ดกลาง (Non-glutinous milled rice – medium grain) จากประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 14,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 25 กุมภาพันธ์-10 เมษายน 2567 2.ข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous milled rice – long grain) จากประเทศไต้หวัน (Global Tender) จำนวน 7,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 25 กุมภาพันธ์-10 เมษายน 2567 3.ข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous milled rice – long grain) จากประเทศไต้หวัน (Global Tender) จำนวน 7,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 25 กุมภาพันธ์-10 เมษายน 2567 4.ข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous milled rice – long grain) จากประเทศไต้หวัน (Global Tender) จำนวน 7,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 25 กุมภาพันธ์-10 เมษายน 2567

ผลการประมูล ปรากฏว่าญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวรวม 53,000 ตัน ประกอบด้วย

1. ข้าวสารเมล็ดกลาง (Non-glutinous milled rice – medium grain) จากประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 14,000 ตัน จากที่มีผู้เข้าร่วมยื่นเสนอราคาจำนวน 7 ราย (เสนอข้าวจำนวน 98,000 ตัน)

2.ข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous milled rice – long grain) จากประเทศไทย 21,000 ตัน (3 ล็อต) จากที่มีผู้เข้าร่วมยื่นเสนอราคาจำนวน 13 ราย (เสนอข้าวจำนวน 91,000 ตัน)

โดยราคาประมูลเฉลี่ยที่ไม่รวมภาษี 118,151 เยนต่อตัน (ประมาณ 833 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) หรือราคารวมภาษีที่ 127,603 เยนต่อตัน (ประมาณ 900 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน)

รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_marice/attach/pdf/index-100.pdf

การประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import ทั้ง 7 ครั้ง ของปีงบประมาณ 2566 (เมษายน 2566-มีนาคม 2567) ญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวรวม 299,860 ตัน ประกอบด้วยข้าวจากประเทศไทยรวม 142,860 ตัน (คิดเป็นสัดส่วน 47.64% ของจำนวนที่ญี่ปุ่นซื้อ) ซึ่งประกอบด้วยข้าวสารเมล็ดยาว 138,600 ตัน และข้าวเหนียวเมล็ดยาว 4,260 ตัน นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังได้ซื้อข้าวเมล็ดกลางจากประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 121,000 ตัน ข้าวเมล็ดกลางจากประเทศจีน 12,000 ตัน และข้าวเมล็ดกลางจากประเทศออสเตรเลีย 24,000 ตัน

นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture, Forests, and Fisheries; MAFF) ยังได้ประกาศผลการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Simultaneous Buy and Sell (SBS) ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ 2566 (เมษายน 2566-มีนาคม 2567) ในวันที่ 13 ธันวาคม 2566 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 25,000 ตัน เป็นข้าวกล้องหรือข้าวสาร 22,500 ตัน และปลายข้าว 2,500 ตัน

ผลการประมูลปรากฏว่าญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวรวม 9,133 ตัน ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ดจำนวน 6,633 ตัน และปลายข้าวจำนวน 2,500 ตัน ซึ่งในส่วนของข้าวเต็มเมล็ดประกอบด้วย 1.ข้าวจากสหรัฐฯ 3,660 ตัน 2.ข้าวอาร์เจนตินา 96 ตัน 3.ข้าวอินเดีย 1,544 ตัน 4.ข้าวไทย 996 ตัน (ข้าวสารเมล็ดยาว 906 ตัน และข้าวเหนียวเมล็ดยาว 90 ตัน) 5.ข้าวปากีสถาน 117 ตัน 6.ข้าวเวียดนาม 120 ตัน 7.ข้าวจีน 100 ตัน ส่วนปลายข้าวประกอบด้วย 1.ข้าวจากสหรัฐฯ 2,200 ตัน 2.ข้าวอาร์เจนตินา 200 ตัน 2.ข้าวไทย 100 ตัน

รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_sbsrice/attach/pdf/index-100.pdf

การประมูลนำเข้าข้าวแบบ Simultaneous Buy and Sell (SBS) ทั้ง 4 ครั้ง ญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวรวม 26,252 ตัน โดยเป็นข้าวจากไทยจำนวน 4,000 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 15.24%) ประกอบด้วยข้าวสารเมล็ดยาวจำนวน 3,498 ตัน ข้าวเหนียว 162 ตัน และปลายข้าว 340 ตัน

ที่มา *Oryza.com*

อินเดีย

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ภาวะราคาข้าวปรับตัวสูงขึ้นจากความต้องการที่ดีขึ้น และความกังวลเกี่ยวกับผลผลิตข้าว ส่งผลให้ราคาข้าวขึ้น 5% ขึ้นมาอยู่ที่ 499-506 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน จากระดับ 497-505 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน ขณะที่วงการค้าระบุว่า ราคาข้าวเปลือกกำลังสูงขึ้นเนื่องจากรัฐบาลกำลังเร่งรับซื้อข้าวจากเกษตรกรในราคาอุดหนุนขั้นต่ำที่เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ซึ่งส่งผลให้ราคาส่งออกสูงขึ้นไปด้วย

สำนักข่าว The Hindu Business Line รายงานว่า เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2566 ทางกรอินเดียได้แจ้งให้ผู้ค้าข้าวปรับลดราคาธัญพืชลง และเตือนว่าอาจจะถูกบังคับให้ดำเนินการหากไม่มีการปรับลดราคาธัญพืช ขณะเดียวกันแหล่งข่าวระบุว่า อาจมีการปรับขึ้นภาษีส่งออกข้าวหนึ่งหรือการจัดเก็บตามมูลค่า (export duty on parboiled rice or a tariff value) หรืออาจบังคับใช้ทั้งสองมาตรการพร้อมกัน

ตามคำแถลงอย่างเป็นทางการที่อ้างถึงข้อความที่กระทรวงอาหารส่งถึงผู้ค้าข้าวในการประชุมเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2566 ระบุว่า ภาคอุตสาหกรรมข้าวจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อให้แน่ใจว่าราคาในตลาดภายในประเทศจะต้องถูกลดราคาลงสู่ระดับที่เหมาะสมที่สุด และความพยายามในการแสวงหาผลกำไรจะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยผลประโยชน์จากการปรับลดราคาลงจะต้องส่งต่อไปยังผู้บริโภคปลายทางอย่างรวดเร็ว ขณะที่สมาคมอุตสาหกรรมข้าวชั้นนำได้รับคำแนะนำให้แก้ไขปัญหาที่ร่วมกับสมาชิก และรับประกันว่าราคาขายปลีกข้าวจะลดลงโดยมีผลทันที

ขณะที่ผู้แทนจากสมาคมผู้ส่งออกข้าวชั้นนำของอินเดียซึ่งประกอบด้วย All India Rice Exporters Association, The Rice Exporters Association และ the Indian Rice Exporters Federation ให้ความเห็นว่า ในกรณีของข้าวนั้น การค้าขายมีกระจุกกระจายมาก และยากต่อการบังคับใช้

ทั้งนี้ รัฐบาลได้แจ้งกับผู้เข้าร่วมประชุมดังกล่าวว่า อัตราเงินเฟ้อประจำปีของข้าวอยู่ที่ประมาณ 12% ในช่วงสองปีที่ผ่านมา และได้สะสมในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นสาเหตุของความกังวล โดยแหล่งข่าวใน

อุตสาหกรรมกล่าวว่าราคาข้าวในประเทศกำลังปรับตัวเพิ่มขึ้น แม้จะมีผลผลิตที่ดีในฤดู kharif crop ประกอบกับมีสต็อกข้าวขององค์การอาหารแห่งชาติ (Food Corporation of India (FCI)) อย่างเพียงพอ และยังมีกฎระเบียบต่างๆที่ควบคุมการส่งออกอยู่แล้ว

ขณะที่แหล่งข่าว ระบุว่า รัฐบาลสามารถเพิ่มภาษีส่งออก (the customs duty) จาก 20% เป็น 30% หรือกำหนดราคาส่งออกขั้นต่ำ (fix a minimum export price) เพื่อหยุดการออกเอกสารใบแจ้งหนี้ได้ หรือแม้แต่การใช้มาตรการทั้งสองก็เป็นไปได้

แถลงการณ์ของกระทรวงอาหารระบุว่า รัฐบาลเสนอแนะว่าหากมีช่องว่างที่กว้างระหว่างราคาขายปลีกสูงสุด (the maximum retail price (MRP)) และราคาขายปลีกจริง (actual retail price) จะต้องมีการปรับลดระดับลงให้อยู่ในระดับที่สมจริงเพื่อรักษาลประโยชน์ของผู้บริโภค ซึ่งผู้ค้าข้าวควรคิดกำไรสูงสุด 10% และไม่เกินนั้น เนื่องจากข้าวเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ที่มีปริมาณการซื้อขายมาก

คำแถลงยังระบุว่า กรมอาหารและการกระจายสาธารณะ (The Department of Food and Public Distribution) จะติดตามและทบทวนราคาข้าวในประเทศอย่างใกล้ชิด และจะดำเนินการทุกครั้งที่ต้องมีการแทรกแซงเพื่อให้แน่ใจว่าข้าวจะมีราคาไม่แพงเกินไป เนื่องจากข้าวเป็นส่วนสำคัญของอาหารที่ประชาชนบริโภค ดังนั้นผู้บริโภคจึงสามารถคาดหวังที่จะจ่ายค่าข้าวน้อยลงได้ในอีกไม่กี่วันข้างหน้า

สำนักข่าว the Hindu รายงานว่า จากข้อมูลล่าสุดโดยหน่วยงานพัฒนาการส่งออกผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหารแปรรูป (the Agricultural and Processed Food Products Export Development Authority (APEDA)) ในเดือนกันยายน 2566 อินเดียส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาติจำนวน 425,000 ตันและข้าวบาสมาติจำนวน 121,000 ตัน

ขณะที่ การส่งออกสินค้าเกษตรซึ่งรวมถึงข้าว ลดลงเหลือ 1.793 ล้านตันในเดือนกันยายน 2566 ลดลงประมาณ 36% จากจำนวน 2.794 ล้านตัน ในเดือนกันยายน 2565 โดยข้อมูลแสดงให้เห็นว่าอินเดียส่งออกสินค้าเกษตรรวม 17.227 ล้านตัน ในช่วง 6 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2023/24 (เมษายน - กันยายน 2566)

มีรายงานว่า การส่งออกข้าวในปีนี้ได้รับผลกระทบเนื่องจากการห้ามส่งออกข้าวบางพันธุ์ และการกำหนดราคาส่งออกขั้นต่ำสำหรับข้าวบาสมาติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามในการเพิ่มอุปทานภายในประเทศและจำกัดอัตราเงินเฟ้อของอาหาร

สำนักข่าว The Hindu Business Line รายงานว่า การจัดซื้อข้าวของรัฐบาลอินเดียลดลงประมาณ 13% จากปีที่แล้ว แต่องค์การอาหารแห่งชาติ (the Food Corporation of India; FCI) ยังหวังว่าจะสามารถจัดซื้อได้ครบตามเป้าหมายที่ 55 ล้านตัน สำหรับปีงบประมาณ 2023/24 นี้ ขณะที่รัฐบาลแสดงความมั่นใจว่าจะสามารถชดเชยการขาดดุลของสต็อกข้าวในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า

ทั้งนี้ การจัดหาข้าวของอินเดียผ่านทางองค์การอาหารแห่งชาติ (FCI) ในช่วงสองเดือนครึ่งนับตั้งแต่เริ่มต้นในวันที่ 1 ตุลาคม 2566 มีจำนวนประมาณ 24.385 ล้านตัน ลดลงประมาณ 12.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 27.938 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

จากข้อมูลล่าสุด การจัดซื้อได้เสร็จสมบูรณ์แล้วในรัฐปัญจาบ (Punjab) และรัฐหaryana (Haryana) และเป็นไปตามเป้าหมาย โดยองค์การอาหารแห่งชาติสามารถจัดซื้อข้าวในรัฐปัญจาบได้ 12.408 ล้านตัน ซึ่งสูงกว่าปีที่แล้ว 2% และในรัฐหaryana จำนวน 3.942 ล้านตัน ซึ่งลดลงเล็กน้อยจาก 3.95 ล้านตัน ในปี 2022 โดยเป้าหมายการจัดหาในรัฐปัญจาบคือ 12.2 ล้านตัน และในรัฐหaryana 4 ล้านตัน

รัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายที่จะจัดซื้อข้าว 52.12 ล้านตัน จากผลผลิตข้าวที่ปลูกในฤดู kharif crop ในปี 2023/24 (ตุลาคม 2566-กันยายน 2567) โดยกระทรวงเกษตร (The Agriculture Ministry) ได้ประมาณการการผลิตข้าวในฤดู kharif crop อยู่ที่ประมาณ 106.31 ล้านตัน ลดลง 4% จากจำนวน 110.51 ตันในปีที่แล้ว โดยคาดว่าในปี 2023/24 รัฐบาลจะสามารถจัดซื้อข้าวจากทั้งฤดูการผลิต kharif crop และ rabi crop อยู่ที่ประมาณ 55.0 ล้านตัน ลดลงจากจำนวน 56.947 ล้านตัน ในปี 2022/23

องค์การอาหารแห่งชาติ (FCI) กำลังดำเนินการประมูลข้าว ข้าวสาลี และแป้งสาลีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-auctions) ทุกสัปดาห์ เพื่อควบคุมราคาขายปลีกในประเทศ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามในการบรรเทาทุกข์ให้กับผู้บริโภค โดยราคาสำรองของข้าว (The reserve price of rice) กำหนดไว้ที่ 2,952.27 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม ทั่วประเทศ

ตามประกาศของกระทรวงกิจการผู้บริโภค อาหาร และการจัดจำหน่ายสาธารณะ (the Ministry of Consumer Affairs, Food and Public Distribution) ระบุว่า รัฐบาลได้จัดสรรข้าวจำนวน 2.5 ล้านตันผ่านการประมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ โดย ณ วันที่ 14 ธันวาคม 2566 ได้มีการขายข้าวจำนวน 119,000 ตัน ในตลาดเปิดให้กับผู้ค้าเอกชนและผู้ซื้อจำนวนมาก ซึ่งยอดขายข้าวในตลาดเปิดเพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบกับปีก่อน และเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประมูลมากขึ้น รัฐบาลจะอนุญาตให้ผู้ประมูลเสนอราคาข้าวจำนวนเท่าใดก็ได้ตั้งแต่ 1 ถึง 2,000 ตัน

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ได้ปรับลดการคาดการณ์การผลิตข้าวสารของอินเดียในปีการตลาด 2023/24 (ตุลาคม 2566-กันยายน 2567) เหลือจำนวน 128 ล้านตัน จากการคาดการณ์อย่างเป็นทางการก่อนหน้านี้ที่ 132 ล้านตัน ซึ่งการลดลงนี้เป็นผลมาจากการลดลงของพื้นที่เพาะปลูกและแนวโน้มผลผลิตข้าวฤดูการผลิต Rabi (ปลูกในฤดูหนาว) และข้าวฤดูร้อน (Kharif crop) ที่กำลังจะมาถึง เนื่องจากปริมาณน้ำในระบบชลประทานที่ลดลง ซึ่งการคาดการณ์ดังกล่าวลดลงจากประมาณ 135.76 ล้านตัน ในปีก่อนหน้านี้

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ ยังได้ลดการคาดการณ์การบริโภคข้าวสารของอินเดียในปี 2023/24 ลงเหลือ 115 ล้านตัน จากการคาดการณ์อย่างเป็นทางการก่อนหน้านี้ที่ 117 ล้านตัน ซึ่งการลดลงนี้เกิดจากการคาดว่าผลผลิตข้าวจะลดลง อย่างไรก็ตามการคาดการณ์ดังกล่าวเพิ่มขึ้นจากประมาณ 114.5 ล้านตัน ในปีก่อนหน้านี้

สำหรับการส่งออกข้าวสารของอินเดียในปีการตลาด 2023/24 คาดการณ์ที่ 17.5 ล้านตัน ซึ่งลดลงจากประมาณ 20.24 ล้านตันในปีก่อนหน้านี้

ขณะที่สต็อกข้าวในปี 2023/24 คาดว่าจะลดลงเหลือ 30.5 ล้านตัน จากการคาดการณ์อย่างเป็นทางการก่อนหน้านี้ที่ 32.5 ล้านตัน และลดลงจากประมาณ 35 ล้านตัน ในปีที่แล้ว โดยรัฐบาลคาดว่าจะระบายสต็อกข้าวเพิ่มเติมภายใต้โครงการความมั่นคงด้านอาหารต่างๆ และการขายในตลาดเปิดมากขึ้น

ทั้งนี้ รัฐบาลกำลังดำเนินการจัดซื้อข้าวในปีการตลาด 2023/24 ซึ่ง ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2566 มีรายงานว่า รัฐบาลสามารถจัดหาข้าวได้ 17.3 ล้านตัน ซึ่งลดลงเมื่อเทียบกับ 19.5 ล้านตันในปีก่อนหน้านี้ โดยรัฐบาลคาดว่าจะจัดหาข้าวได้ประมาณ 52-55 ล้านตันในปี

ด้านสถานการณ์ราคาข้าวนั้น มีรายงานว่าราคาข้าวอยู่ในระดับทรงตัวแม้จะมีผลผลิตข้าวฤดูใหม่เข้ามาในตลาดมากขึ้น ขณะที่ความต้องการส่งออกค่อนข้างลดลง โดยราคาข้าวได้แตะระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ในเดือนพฤศจิกายน 2566 เนื่องจากความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบของฝนที่น้อยลงต่อพืชผล โดยในเดือนพฤศจิกายน 2566 ราคาข้าวสูงกว่าระดับปีที่แล้วประมาณ 16% และคาดว่าราคาจะยังคงทรงตัวในช่วงหลายเดือนข้างหน้า เนื่องจากรัฐบาลมีแนวโน้มที่จะเข้าแทรกแซงตลาดโดยใช้นโยบายเพื่อควบคุมราคาข้าว

ที่มา *Oryza.com*

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2023/24 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2566-31 สิงหาคม 2567) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน-12 ธันวาคม 2566 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 293,207 ตัน ลดลงประมาณ 17.29% เมื่อเทียบกับจำนวน 354,517 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 40,436 ตัน ลดลงประมาณ 43.21% เมื่อเทียบกับจำนวน 71,204 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 252,771 ตัน ลดลงประมาณ 10.78% เมื่อเทียบกับจำนวน 283,313 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 72,676 ตัน ลดลงประมาณ 51.01% เมื่อเทียบกับจำนวน 148,254 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 12 ธันวาคม 2566 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 18,778 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน-12 ธันวาคม 2566 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ประเทศเนเธอร์แลนด์ 53,453 ตัน ฝรั่งเศส 53,069 ตัน อิตาลี 38,177 ตัน สเปน 25,156 ตัน เยอรมนี 22,838 ตัน โปแลนด์ 20,462 ตัน เบลเยียม 19,144 ตัน โปรตุเกส 13,887 ตัน สวีเดน 9,934 ตัน สาธารณรัฐเชค 9,539 ตัน บัลแกเรีย 5,077 ตัน ลิทัวเนีย 3,572 ตัน เดนมาร์ก 3,142 ตัน สโลวาเกีย 3,022 ตัน ไอร์แลนด์ 3,000 ตัน ฟินแลนด์ 1,906 ตัน ไชปรัส 1,863 ตัน ออสเตรีย 1,790 ตัน ฮังการี 1,296 ตัน โรมาเนีย 1,138 ตัน มอลต้า 1,114 ตัน เป็นต้น

ขณะที่การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2023/24 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน-10 ธันวาคม 2566 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) จากภายนอกจำนวน 17,121 ตัน ลดลง 9.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากปากีสถานจำนวน 16,965 ตัน ลดลง 27.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอูรุกวัยจำนวน 11,300 ตัน เพิ่มขึ้น 35% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอินเดียจำนวน 9,645 ตัน ลดลง 29.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากจีนจำนวน 2,616 ตัน ลดลง 87.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) มีการนำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 65,387 ตัน เพิ่มขึ้น 24.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทยจำนวน 44,526 ตัน เพิ่มขึ้น 20.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากเมียนมาจำนวน 38,479 ตัน ลดลง 55.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากปากีสถาน 32,810 ตัน เพิ่มขึ้น 28.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดียจำนวน 32,698 ตัน เพิ่มขึ้น 68.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากเมียนมาจำนวน 31,110 ตัน ลดลง 58.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอาร์เจนตินาจำนวน 15,403 ตัน เพิ่มขึ้น 18.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากบราซิลจำนวน 11,844 ตัน ลดลง 44.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทยจำนวน 5,532 ตัน เพิ่มขึ้น 17.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 5,343 ตัน ลดลง 29.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน-10 ธันวาคม 2566 ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น เบลเยียม 15,139 ตัน โปรตุเกส

13,319 ตัน เนเธอร์แลนด์ 13,250 ตัน สเปน 7,435 ตัน ฝรั่งเศส 6,241 ตัน อิตาลี 4,026 ตัน โปแลนด์ 2,670 ตัน บัลแกเรีย 2,982 ตัน ลิทัวเนีย 518 ตัน เยอรมนี 468 ตัน เดนมาร์ก 510 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น ฝรั่งเศส 49,492 ตัน เนเธอร์แลนด์ 43,478 ตัน อิตาลี 26,267 ตัน เบลเยียม 20,388 ตัน เยอรมนี 16,801 ตัน โปแลนด์ 15,525 ตัน สเปน 15,159 ตัน สวีเดน 10,266 ตัน สาธารณรัฐเชค 9,307 ตัน โปรตุเกส 5,327 ตัน ลิทัวเนีย 5,035 ตัน บัลแกเรีย 4,924 ตัน กรีซ (EL) 4,367 ตัน สโลวีเนีย (SI) 3,806 ตัน เดนมาร์ก 3,103 ตัน ไชปรัส 1,775 ตัน ฟินแลนด์ 1,510 ตัน ฮังการี 1,498 ตัน ออสเตรีย 1,368 ตัน โครเอเชีย (HR) 1,289 ตัน โรมาเนีย (RO) 863 ตัน มอลต้า 789 ตัน เป็นต้น ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 34,919 ตัน เนเธอร์แลนด์ 20,084 ตัน ฝรั่งเศส 9,494 ตัน อิตาลี 5,213 ตัน โปแลนด์ 3,800 ตัน สเปน 3,468 ตัน ลิทัวเนีย 1,650 ตัน โปรตุเกส 474 ตัน เป็นต้น

ขณะที่การส่งออกข้าวขึ้น ประเทศในสหภาพยุโรปที่ส่งออกข้าวชนิดต่างๆ (ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน-10 ธันวาคม 2566 เช่น อิตาลี 27,210 ตัน สเปน 12,335 ตัน เบลเยียม 7,480 ตัน เนเธอร์แลนด์ 6,960 ตัน กรีซ (EL) 4,287 ตัน บัลแกเรีย 3,996 ตัน ลิทัวเนีย 2,424 ตัน โปรตุเกส 2,403 ตัน โปแลนด์ 783 ตัน สาธารณรัฐเชค 686 ตัน โรมาเนีย 668 ตัน และในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น สเปน 879 ตัน อิตาลี 581 ตัน สโลวีเนีย (SI) 240 ตัน โปรตุเกส 197 ตัน ลิทัวเนีย 176 ตัน เป็นต้น

ที่มา *Oryza.com*

อาร์เจนติน่า

สถาบัน Instituto Nacional de Estadística y Censos รายงานว่า ในเดือนตุลาคม 2023 อาร์เจนติน่าส่งออกข้าวจำนวน 9,168 ตัน ลดลงประมาณ 69.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 30,066 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2022 และลดลงประมาณ 48.97% เมื่อเทียบกับเดือนกันยายน 2023 ที่ส่งออกได้ 17,968 ตัน โดยชนิดข้าวที่ส่งออกในเดือนตุลาคม 2023 ประกอบด้วย ข้าวขาวจำนวน 7,044 ตัน และข้าวกล้องที่ไม่ใช่ข้าวหนึ่ง (brown rice, non-parboiled) จำนวน 2,124 ตัน

ในช่วง 10 เดือนของปี 2023 (มกราคม-ตุลาคม 2566) อาร์เจนติน่าส่งออกข้าวปริมาณ 275,244 ตัน ลดลงประมาณ 2% เมื่อเทียบกับจำนวน 357,502 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2022 โดยชนิดข้าวที่ส่งออกประกอบด้วย ข้าวขาวจำนวน 163,724 ตัน ข้าวกล้องที่ไม่ใช่ข้าวหนึ่ง (brown rice, non-parboiled) จำนวน 70,444 ตัน ข้าวหักจำนวน 38,084 ตัน และข้าวหนึ่ง (parboiled) จำนวน 2,992 ตัน

ในปี 2022 (มกราคม-ธันวาคม 2565) อาร์เจนติน่าส่งออกข้าวปริมาณ 422,702 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 2.15% เมื่อเทียบกับจำนวน 413,779 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2021 โดยชนิดข้าวที่ส่งออกประกอบด้วย ข้าวขาวจำนวน 226,861 ตัน ข้าวกล้องที่ไม่ใช่ข้าวหนึ่ง (brown rice, non-parboiled) จำนวน 156,649 ตัน ข้าวหนึ่ง (parboiled) จำนวน 6,486 ตัน ข้าวหักจำนวน 24,546 ตัน และข้าวเปลือก 8,160 ตัน

ที่มา *Oryza.com*